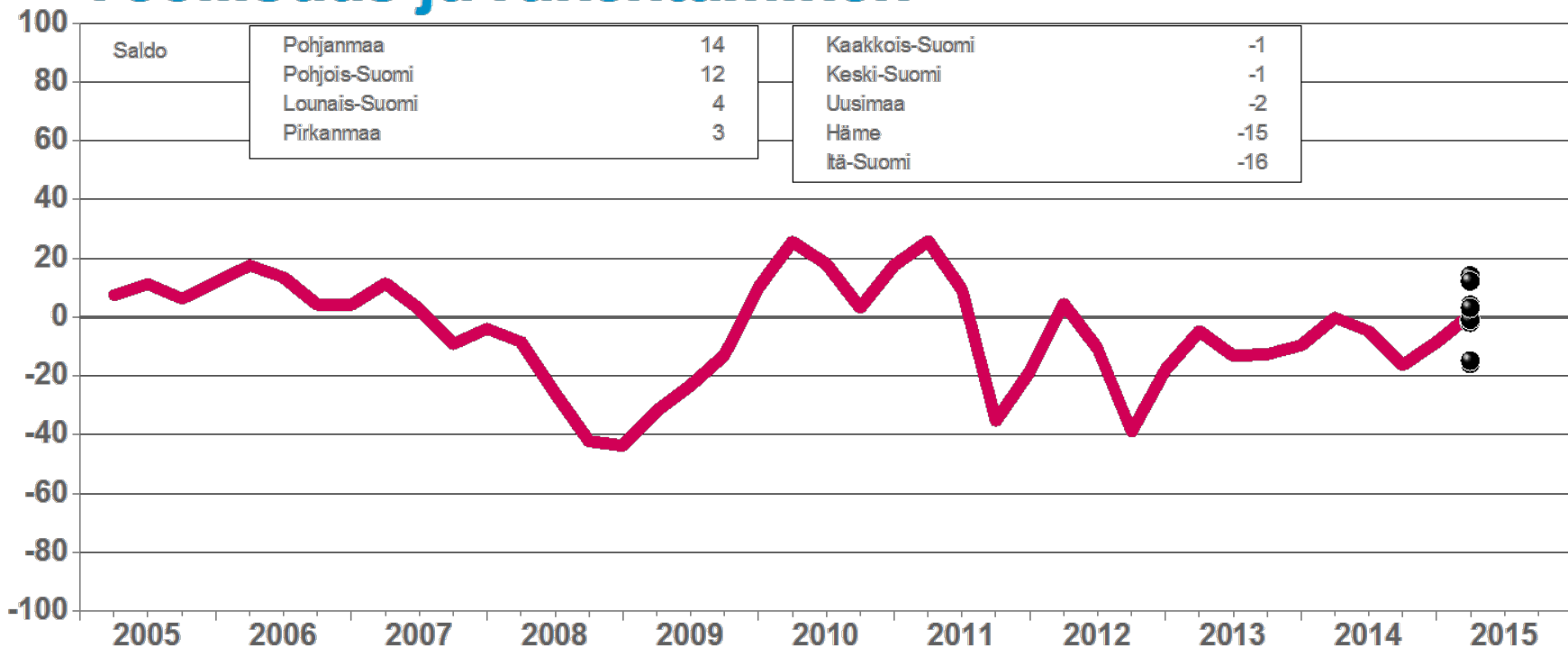

Yleiset suhdannenäkymät alueittain

Teollisuus ja rakentaminen

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

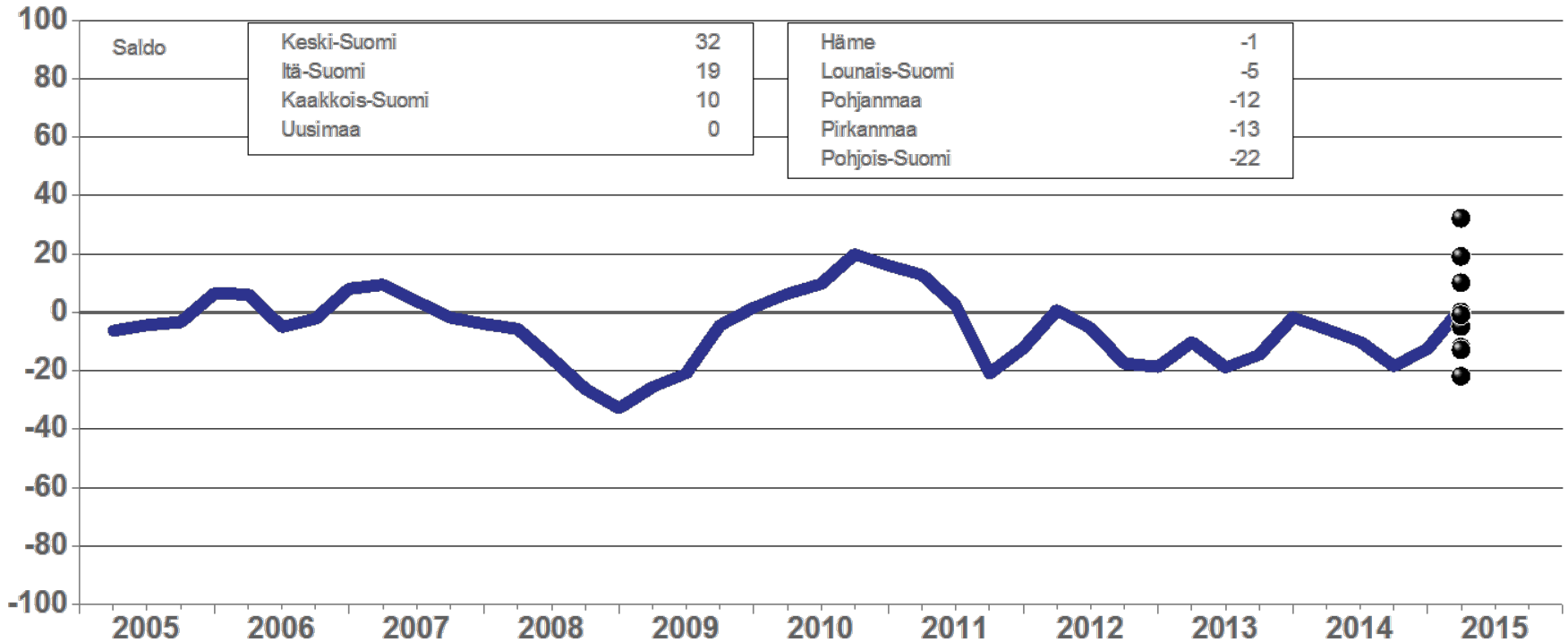
sb11_05/4.5.2015/jjka

Elinkeinoelämän keskusliitto

Yleiset suhdannenäkymät alueittain

Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

sb38_05/4.5.2015/jjka

Elinkeinoelämän keskusliitto

Suhdannebarometri

Häme

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdannetilanne pysyi heikkona vuoden 2015 alkukuukausina

Hämeen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne pysyi synkkänä vuoden 2015 alussa. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -49.

Suhdannenäkymät ovat pysyneet lievästi miinuksella alkuvuoden aikana. Lähikuukausien suhdanneodotusten saldoluku oli huhtikuussa tammi-kuun tavoin -15.

Huhtikuussa 25 % yrityksistä odotti suhdanteiden heikkenevän ja paranemista odotti 10 %. Hämeen

● Tuotanto laskusuunnassa - tilaustilanne yhä vaikea

vastaajien suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa vaisummat.

Tuotanto väheni melko yleisesti vuoden 2015 alkukuukausina. Tuotanto supistunee kausitekijät huomioon ottaen myös kesän aikana. Tuotantokapasiteettia on yleisesti vapaina, sillä kapasiteetti on kokonaan käytössä vain 47 %:lla vastaajista.

Tilaukirjat ovat pysyneet normaalia ohuempina, saldoluku -36. Valmistusottevarastot ovat tavanomaisella tasollaan, saldoluku -1.

● Yleiset suhdannenäkymät ovat lievästi miinuksella, saldoluku -15

Henkilökunnan määrä säilyi alkuvuoden aikana likimain ennallaan. Kausivaihtelu huomioiden työvoima pienentynee aavistuksen verran keväällä ja alkukesällä.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 67 %:lla vastaajista. Kysynnän heikkous oli yleisin ongelma 57 %:n osuudella. Kannattavuus on jäänyt hintojen laskun myötä vuoden takaisesta heikommaksi. Investointien arvioidaan vähentyneen vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

Palvelut

● Suhdannetilanteen arvioidaan pysyneen lievästi tavanomaista heikompana

Hämeen palveluyritysten suhdannetilanne pysyi alkuvuoden 2015 aikana vähän tavanomaista heikompana. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -15.

Suhdanteiden uskotaan jatkuvan pääosin ennallaan kevään ja kesän aikana. Suhdannenäkymien viimeisin saldoluku oli -1, kun vastaava saldoluku oli tammikuussa -14. Huhtikuussa 8 % vastaajista ennakoivat tilanteen heikkenemistä ja 7 % odotti suhdanteiden paranemista.

● Myyntimäärät ovat loivassa laskussa - kannattavuus heikentynyt hieman

Hämeen yritysten suhdanneodotukset ovat melko lähellä koko maan keskiarvoa.

Myyntimäärät laskivat lievästi alkuvuoden 2015 aikana. Myynnin ennakoitaan lisääntyvän hiveneren kesän myötä.

Henkilökuntaa vähennettiin talvela melko yleisesti. Työvoima supistunee edelleen hieman kevään ja alkukesän aikana.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 24 %:lla vastaajista. Kysyntä oli

● Suhdannenäkymät ennakoivat tilanteen pysyvän ennallaan, saldoluku -1

heikkoa 19 %:lla alasta ja kuudella prosentilla oli pulaa työvoimasta. Kannattavuus on hieman vuoden takaisesta heikompi, sillä kustannusten nousu on jatkunut alkuvuoden ajan.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 51

Henkilökunta 9099, Liikevaihto 2240 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	12	42	46	-34
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	17	34	49	-32
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	21	57	22	-1
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	53	40	7	46
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	14	36	50	-36
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	17	65	18	-1
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	29	47	24	5
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	24	56	20	4
Tuotannon kasvun esteet	67			67
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	3			3
puute kapasiteetista	5			5
riittämätön kysyntä	57			57
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	35	57	-49
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	10	65	25	-15

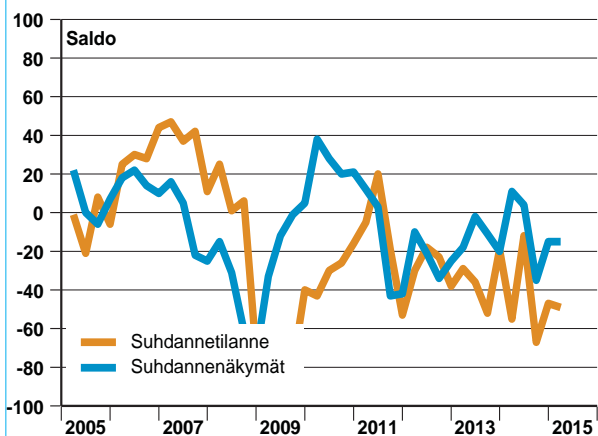
Palvelut

Yrityksiä 32

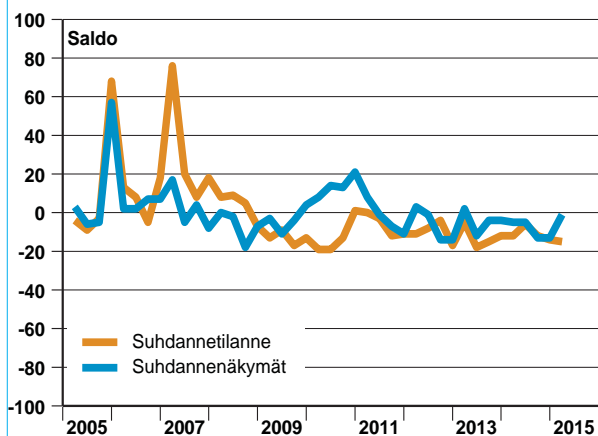
Henkilökunta 4155

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	4	83	13	-9
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	9	74	17	-8
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	9	86	5	4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	6	67	27	-21
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	4	86	10	-6
Tuotannon kasvun esteet	24			24
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	6			6
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	19			19
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	1	83	16	-15
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	7	85	8	-1

Teollisuus ml. rakentaminen

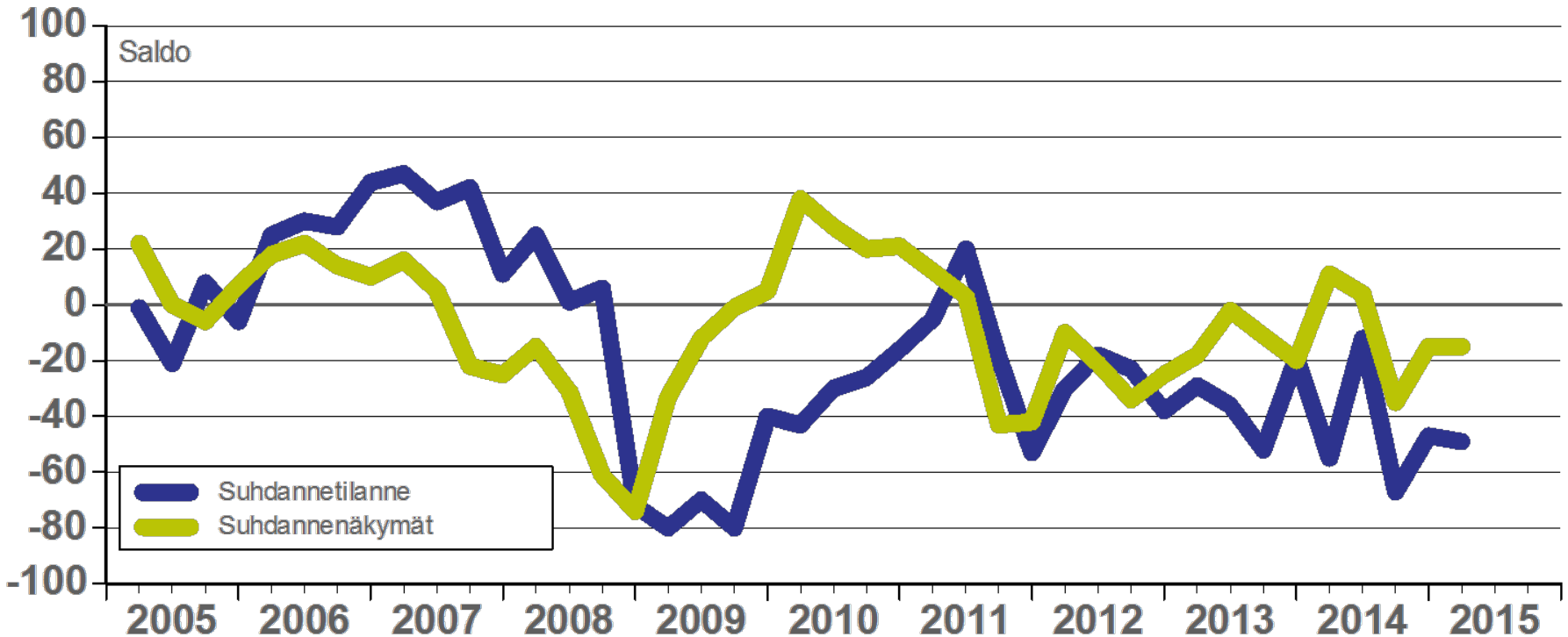

Palvelut

Häme

Teollisuus ml. rakentaminen

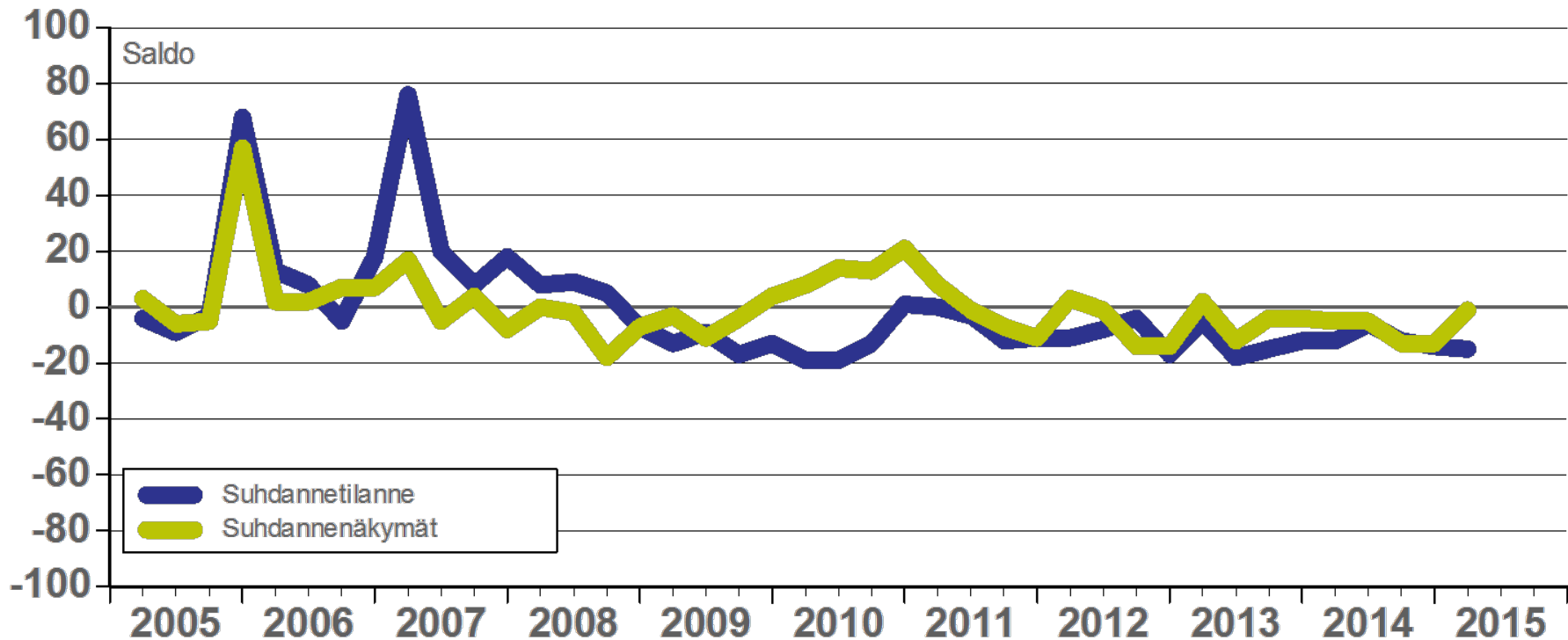

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Häme Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Itä-Suomi

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdannetilanne on yleisesti normaalia heikompi

Itä-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne oli huhtikuussa 2015 selvästi tavanomaista synkempi.

Suhdannenäkymät pysyivät melko harmaina alkuvuoden aikana. Suhdanneodotuksien saldoluku oli huhtikuussa -16, kun vastaava saldoluku oli tammikuuisessa tiedustelussa -22. Huhtikuussa 22 % vastaajista ennakoivat suhdanteiden hiipumista ja 6 % uskoi suhdanteiden olevan kohentumassa. Itä-Suomen teollisuuden ja ra-

- Tilauskirjat ovat alle normaalilukemien - tuotanto pysynee kesän aikana pääosin ennallaan

kentämisen suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa heikommat.

Tuotannon määrässä ei tapahtunut alkuvuoden aikana suuria muutoksia. Lähikuukausinakin tuotanto pysynee lähes ennallaan. Tuotantokapasiteettia oli huhtikuussa vajaakäytössä 53 %:lla vastaajista.

Tilauksien tilanne on pysynyt heikkona, sillä tilauksien viimeisin saldoluku oli -37. Valmistusvarastot sen sijaan ovat tavanomaista täydempiä, saldoluku 18.

- Pikaista suhdanteiden paranevista ei ole näköpiirissä, suhdannenäkymien saldoluku -16

Henkilökuntaa vähennettiin vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Työvoima pienentynee kausitekiä huomioita ottaen hieman myös kesän aikana. Ammattitaitoisesta työvoimasta on kuitenkin pulaa 13 %:lla vastaajista. Heikko kysyntä on edelleen yleisin kapeikkotekijä 52 %:n osuudella.

Kannattavuuskehitys vaihtelee yrityksittäin, mutta keskimäärin kannattavuus on hieman heikentynyt. Investoinnit ovat hienoisessa laskussa.

Palvelut

- Suhdannetilanne hiipui huhtikuussa selvästi normaalia heikomaksi

Itä-Suomen palveluvastaajat arvioivat suhdannetilanteen synkentyneen vuoden 2015 alkukuukausina. Tällä hetkellä vallitsevaa tilannetta kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -48.

Lähikuukausien suhdanneodotukset kohentuivat selvästi huhtikuussa, jolloin suhdannenäkymien saldoluku oli 19. Edellisessä, tammikuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava saldoluku oli -25. Huhtikuussa 32 % vastaajista ennakoivat suhdanteiden paranevista ja 13 % odotti suhdanteiden hiipuvan.

- Suhdanteiden ennakoitaan paristuvan kesän aikana, saldoluku 19

Itä-Suomen yksityisten palveluiden suhdannenäkymät ovat koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

Myynti väheni osin kausivaihtelun vuoksi tammi-maaliskuun aikana. Myynnin ennakoitaan lisääntyvän melko yleisesti kesällä.

Työvoima väheni hieman alkuvuoden aikana. Kesätyöntekijöiden määrä huomioon ottaen henkilökunnan määrä supistunee myös lähikuukausina hieman.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 56 %:lla Itä-Suomen vastaajista.

- Myynnin odotetaan lisääntyvän lähikuukausina - kysyntä on kuitenkin edelleen vaimeaa

Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 49 %:n osuudella. Ammattitaitoisen työvoiman saanti oli ongelmana seitsemällä prosentilla alasta.

Myyntihinnat ovat alentuneet viime kuukausina, mutta kustannukset ovat jatkaneet nousuaan. Kannattavuus on vuoden takaista heikompi.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 75

Henkilökunta 12639, Liikevaihto 3753 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	23	53	24	-1
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	32	37	31	1
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	23	58	19	4
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	53	40	7	46
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	11	41	48	-37
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	27	64	9	18
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	7	59	34	-27
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	32	45	23	9
Tuotannon kasvun esteet	64			64
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	13			13
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	52			52
muu tuotantokapeikko	9			9
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	13	27	60	-47
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	6	72	22	-16

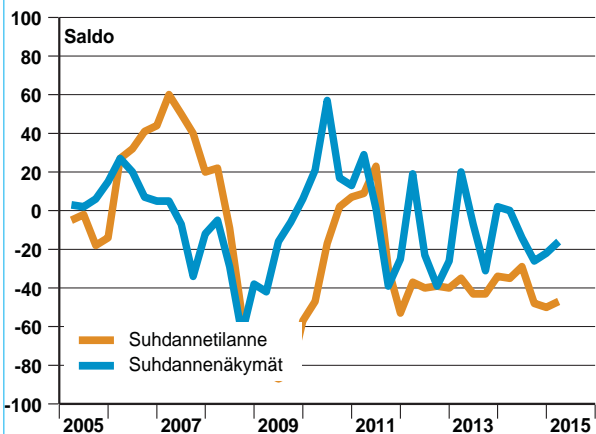
Palvelut

Yrityksiä 69

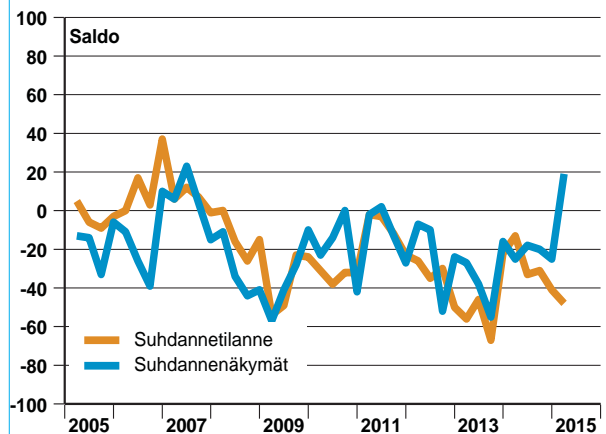
Henkilökunta 7727

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	17	55	28	-11
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	16	44	40	-24
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	39	50	11	28
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	74	18	-10
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	20	60	20	0
Tuotannon kasvun esteet	56			56
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	7			7
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	49			49
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	5	42	53	-48
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	32	55	13	19

Teollisuus ml. rakentaminen

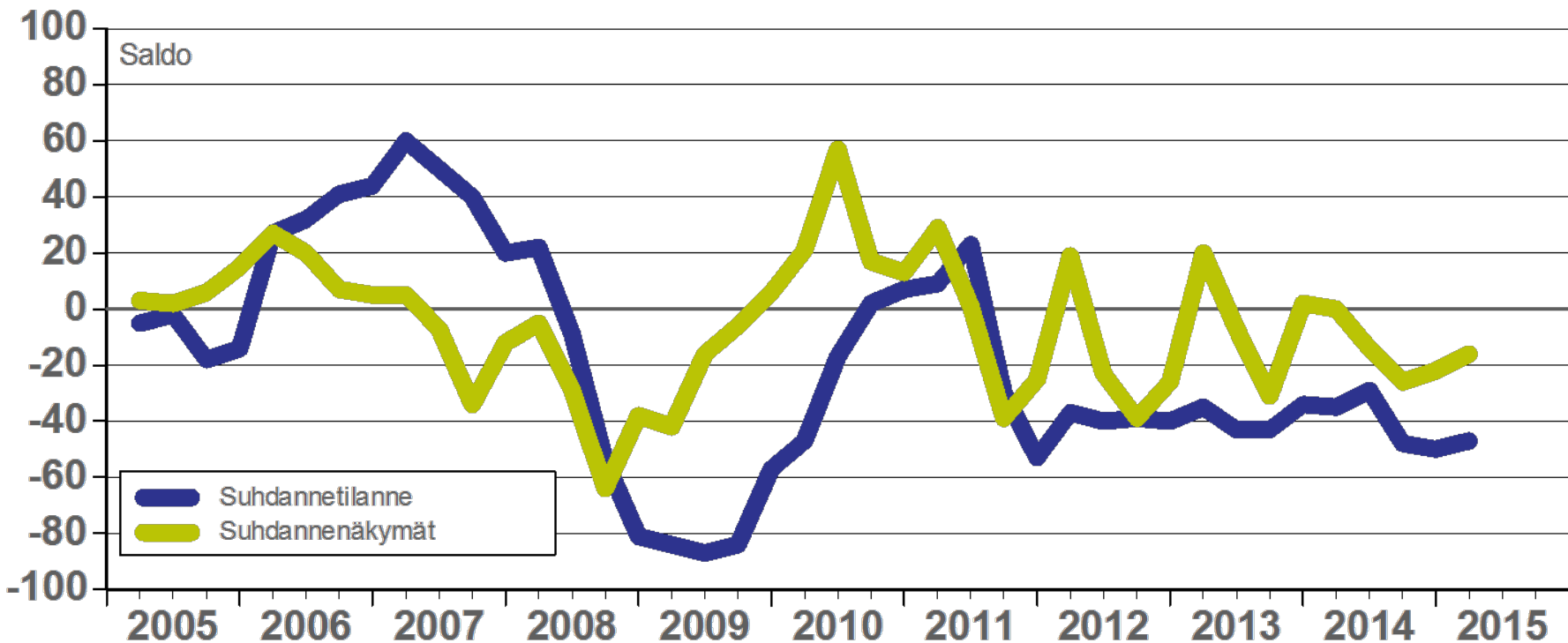
Palvelut

Itä-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

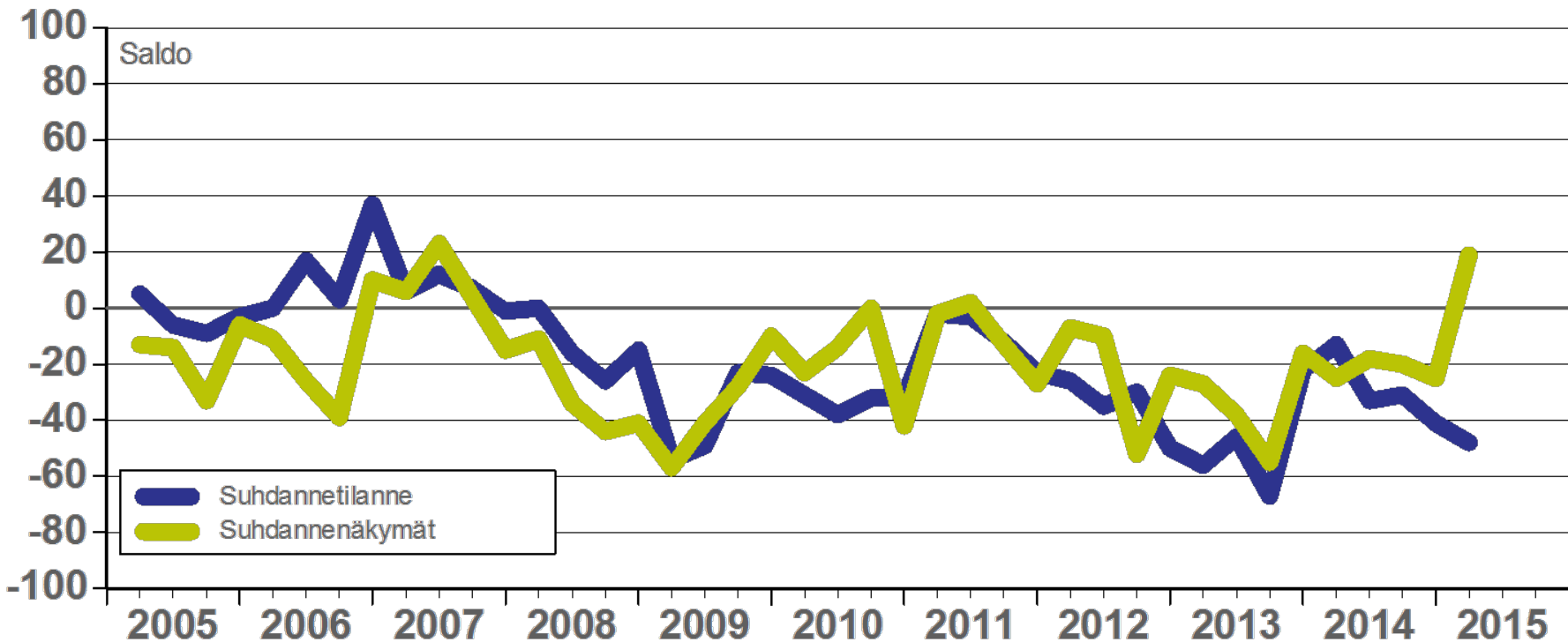

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Itä-Suomi Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Kaakkois-Suomi

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdannekuva on alkuvuoden toipumisesta huolimatta yhä harmaa

Kaakkois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne oli huhtikuussa 2015 hieman tavanomaista huonompi, saldoluku -12.

Suhdanneodotukset ovat hivenen vuodenvaihdetta luottavaisemmat ja tilanteen arvioidaan pysyvän lähikuukausina keskimäärin ennallaan. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -1, kun saldoluku oli tammikuussa -6. Huhtikuussa 10 % vastaajista arvioi suhdanteiden hiipuvan kesällä ja 9 % odotti paranemis-

● Tilaustilanne on tavanomaista heikompi - tuotanto pysynee kesällä nykyisissä lukemissa

ta. Kaakkois-Suomen suhdanneodotukset ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Tuotantomäärät pysyivät kausivaihtelu huomioon ottaen lähes ennallaan alkuvuoden aikana. Tuotannon ennakoidaan pysyvän kausiteki-jät huomioiden lähes muuttumattomana myös kesällä. Tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa kokonaan käytössä vain 57 %:lla yrityksistä.

Tilaustilanne oli huhtikuussa normaalia heikompi, saldoluku -19. Val-

● Suhdanneodotukset ovat varovaisia, saldoluku -1

miiden tuotteiden varastot ovat likimain tavanomaisissa lukemissa.

Henkilökunnan määrä supistui odotusten mukaisesti vuoden 2015 alussa. Alkukesällä työvoima säilynee lähes ennallaan.

Kysynnän heikkous oli huhtikuussa yleisin tuotantokapeikko 51 prosentin osuudella. Työvoimasta oli pulaa 12 %:lla alasta.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin, mutta keskimäärin se on heikentynyt. Investoinnit ovat laskussa.

Palvelut

● Suhdannenäkymät ovat kirkastuneet alkuvuoden aikana, saldoluku huhtikuussa 10

Kaakkois-Suomen palveluyritysten suhdannetilanne oli huhtikuussa 2015 tavanomaista heikompi (saldoluku -31).

Suhdannenäkymät ovat kirkastuneet alkuvuoden aikana ja tilanteen uskotaan kohentuvan kesällä. Suhdanneodotuksien saldoluku oli huhtikuussa 10, kun saldoluku oli viime tammikuussa -12. Kaakkois-Suomen suhdannenäkymät ovat koko maan keskiarvoa valoisimmat.

Huhtikuussa 21 % alueen vastaajista arvioi suhdanteiden paranevan

● Tämänhetkinen suhdannetilanne on edelleen heikko - kannattavuus on laskussa

lähikuukausina ja 11 % ennakoi suhdanteiden heikkenemistä.

Myynti jäi alkuvuodesta vuoden takaista vähäisemmäksi, mutta viimeisen kolmen kuukauden aikana myyntimäärät lisääntyivät. Myynnin ennakoidaan pysyvän keskimäärin ennallaan kesän aikana.

Henkilökunnan määrä säilyi vuoden alussa kausivaihtelu huomioon ottaen likimain ennallaan. Henkilökuntaa palkattaneen lievästi lisää kesällä.

Kysyntä oli huhtikuussa heikkoa

● Myyntimäärät säilynevät kesällä lähes ennallaan - henkilökuntaa suunnitellaan lisättävän

44 %:lla Kaakkois-Suomen yrityksistä. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 26 %:lla palveluvastaajista. Muut kapeikat olivat vähäisiä.

Myyntihinnat ovat olleet viime kuukausina laskussa, mutta kustannukset ovat olleet hienoisessa nousussa. Kannattavuus on vuoden takaista heikompi.

Kaakkois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 57

Henkilökunta 8767, Liikevaihto 4367 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	28	50	22	6
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	29	46	25	4
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	27	62	11	16
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	43	45	12	31
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	13	55	32	-19
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	7	83	10	-3
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	9	73	18	-9
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	13	75	12	1
Tuotannon kasvun esteet	65			65
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	12			12
puute kapasiteetista	3			3
riittämätön kysyntä	51			51
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	21	46	33	-12
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	9	81	10	-1

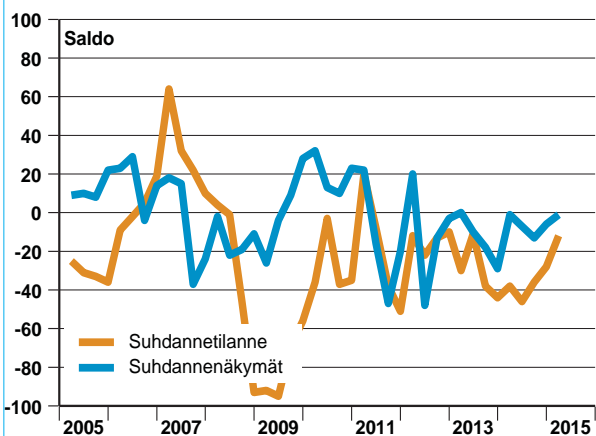
Palvelut

Yrityksiä 74

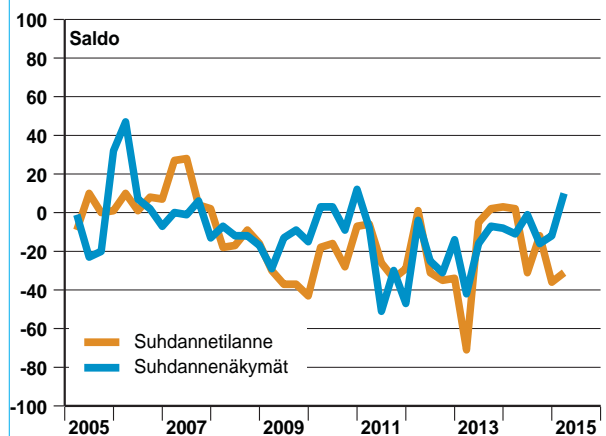
Henkilökunta 5458

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	20	65	15	5
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	13	55	32	-19
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	23	61	16	7
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	56	26	-8
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	20	70	10	10
Tuotannon kasvun esteet	68			68
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	26			26
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	44			44
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	10	49	41	-31
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	21	68	11	10

Teollisuus ml. rakentaminen

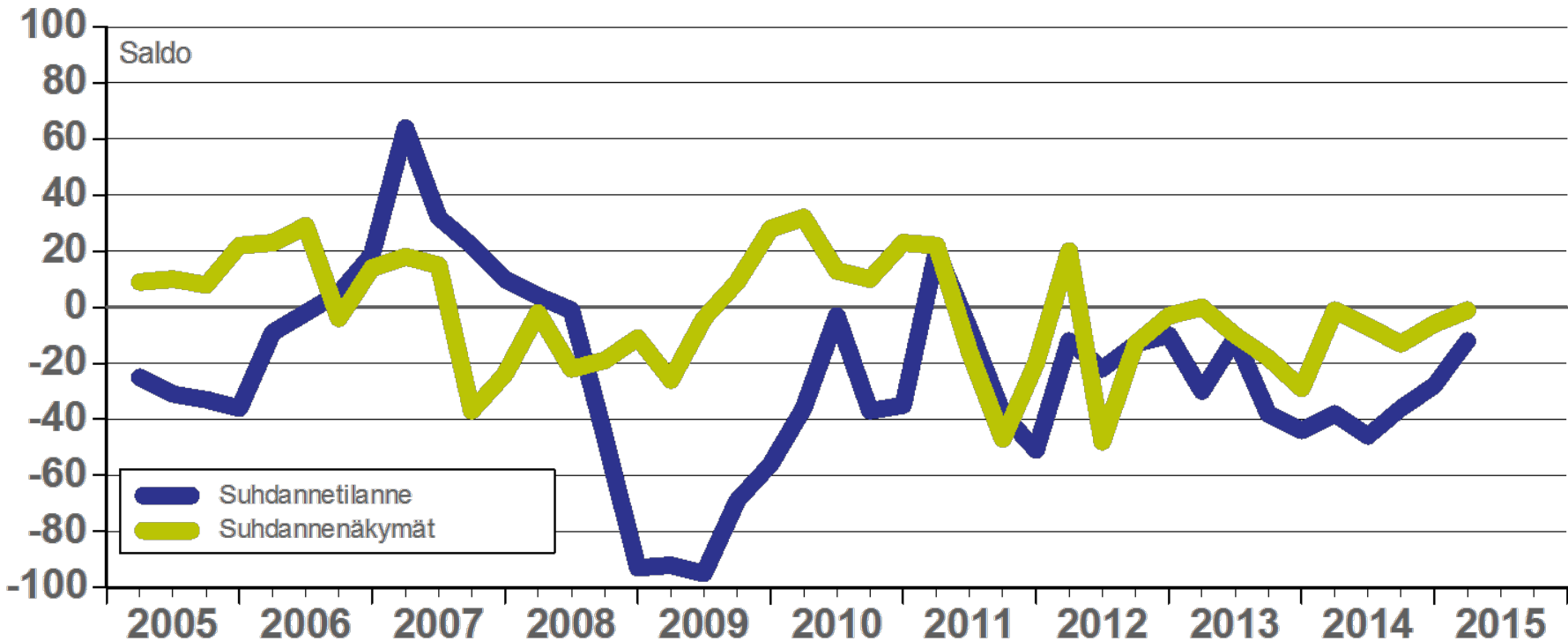

Palvelut

Kaakkois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

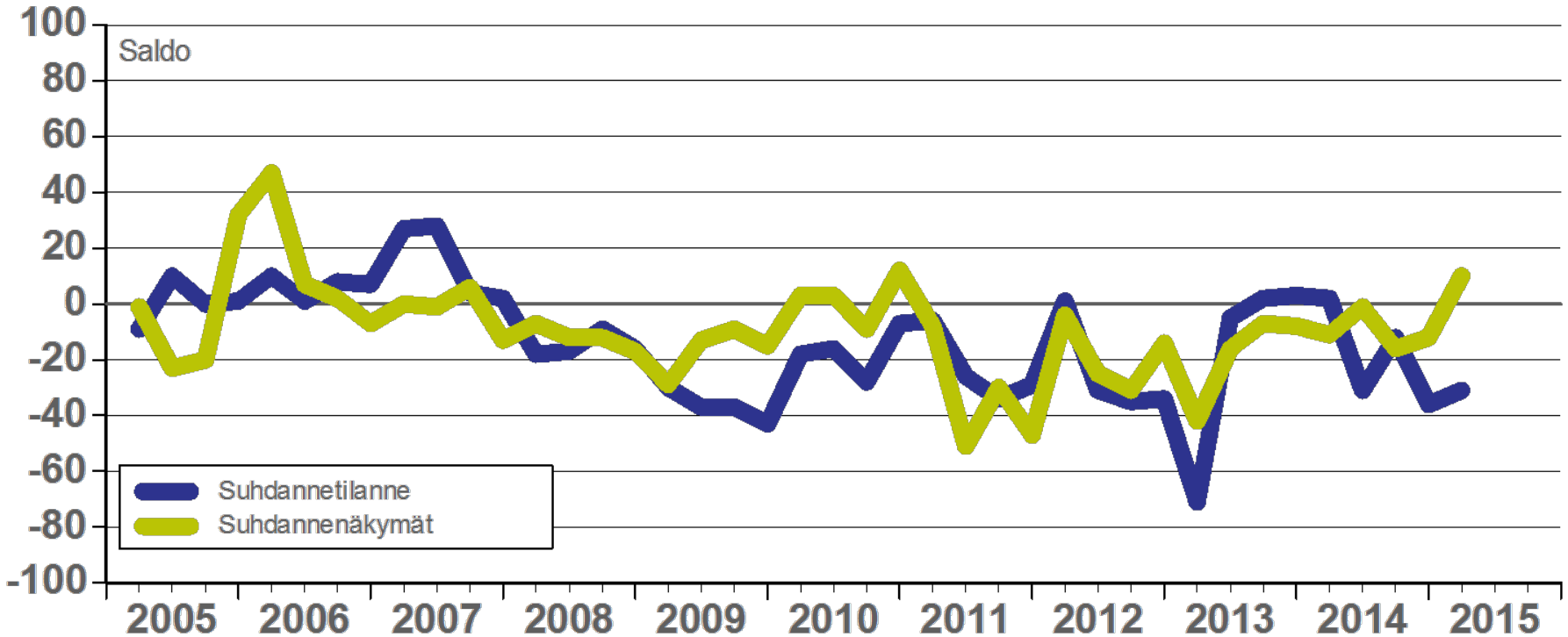
Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Kaakkois-Suomi

Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Keski-Suomi

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

- Tilauksia on yleisesti tavanomaista niukemmin

Keski-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannearviot kohentuivat hieman vuoden 2015 alussa. Tämänhetkinen tilanne on edelleen tavanomaista huonompi, saldoluku huhtikuussa -32.

Suhdannenäkymät ennakoivat tilanteen pysyvän pääosin ennallaan lähikuukausien aikana. Suhdanneodotuksien viimeisin saldoluku on -1, kun vastava saldoluku oli tammi-kuussa -8. Huhtikuussa 13 % vastaajista arvioi suhdanteiden olevan hii-

- Kapasiteetti on kohtalaisesti käytössä - tuotanto supistunee hieman kesällä

pumassa ja 12 % ennakoi paranemista. Keski-Suomen yritysten suhdannenäkymät ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Tuotantomäärät pienenivät jonkin verran tammi-maaliskuun aikana. Tuotantokehitys pysynee heikkona myös kesän aikana. Tuotantokapasiteetti on kohtalaisesti hyödynnettyä, sillä kapasiteetti on kokonaan käytössä 72 %:lla vastaajista.

Tilaukskirjat ovat yleisesti normaalia ohuimmat, saldoluku -60. Val-

- Suhdanne tilanne pysynee lähikuukausina ennallaan, saldoluku -1

miiden tuotteiden varastot ovat vähän tavallista täydempiä, saldoluku 12. Henkilökunnan määrä on pysynyt kausivaihtelu huomioon ottaen likimain ennallaan alkuvuoden aikana. Kesällä työvoima laskee vähän, kun otetaan huomioon kausivaihtelu. Heikko kysyntä oli 33 prosentin osuudellaan yleisin tuotantokapeikko. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pula viidellä prosentilla. Kannattavuus on vuoden takaista heikompi.

Palvelut

- Suhdannearviot kohentuneet alkuvuodesta - tämänhetkinen tilanne yhä normaalia heikompi

Keski-Suomen palveluyritysten suhdanne tilanne kohentui vuoden 2015 alkukuukausina, mutta tilanne oli huhtikuussa edelleen hieman normaalia heikompi. Tämänhetkistä suhdanne tilannetta kuvaava viimeisin saldoluku oli -8.

Lähikuukausia koskevat suhdanneodotukset ovat luottavaisia. Suhdannenäkymien huhtikuinen saldoluku oli 32, kun saldoluku oli tammi-kuussa tehdystä tiedustelusta 26. Huhtikuussa 40 % vastaajista odotti suhdanteiden paranemista ja 8 % en-

- Kannattavuus on hienoisessa laskussa - myynnin ennakoidaan lisääntyvän

nakoi heikkenemistä. Keski-Suomen palveluvastaajien suhdannenäkymät ovat koko maan keskiarvoa valoisammat.

Myyntimäärät pysyivät keskimäärin ennallaan vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Toisella neljänneksellä myynnin odotetaan lisääntyvän.

Työvoima supistui lievästi alkuvuoden 2015 aikana. Henkilökunnan määrän arvioidaan vähenevän hieman myös lähikuukausina.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuus-

- Kevättä ja kesää koskevat suhdanneodotukset ovat luottavaisia, saldoluku 32

sa 70 %:lla Keski-Suomen palveluyrityksistä. Yleisin kapeikko oli riittämätön kysyntä 34 %:n osuudella. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa viidellä prosentilla alasta ja kahdeksalla prosentilla oli rahoitusvaikeuksia.

Kannattavuus on lievästi vuoden takaista heikompi. Myyntihinnat ovat hienoisessa laskussa, mutta kustannukset ovat nousseet hieman.

Keski-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 49

Henkilökunta 9048, Liikevaihto 2425 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	70	17	-4
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	4	60	36	-32
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	19	37	44	-25
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	28	66	6	22
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	6	28	66	-60
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	19	74	7	12
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	57	25	-7
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	12	75	13	-1
Tuotannon kasvun esteet	41			41
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	5			5
puute kapasiteetista	3			3
riittämätön kysyntä	33			33
muu tuotantokapeikko	5			5
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	4	60	36	-32
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	12	75	13	-1

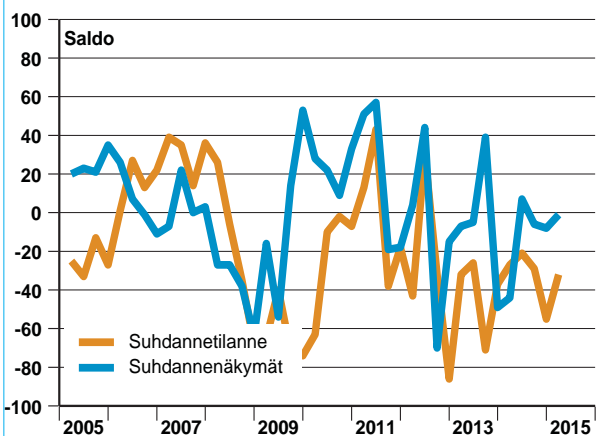
Palvelut

Yrityksiä 47

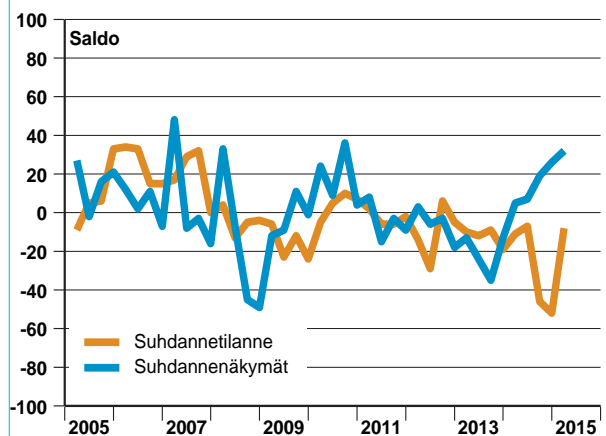
Henkilökunta 3491

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	16	70	14	2
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	36	47	17	19
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	48	37	15	33
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	7	77	16	-9
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	20	54	26	-6
Tuotannon kasvun esteet	70			70
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	5			5
puute kapasiteetista	3			3
riittämätön kysyntä	34			34
muu tuotantokapeikko	28			28
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	9	74	17	-8
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	40	52	8	32

Teollisuus ml. rakentaminen

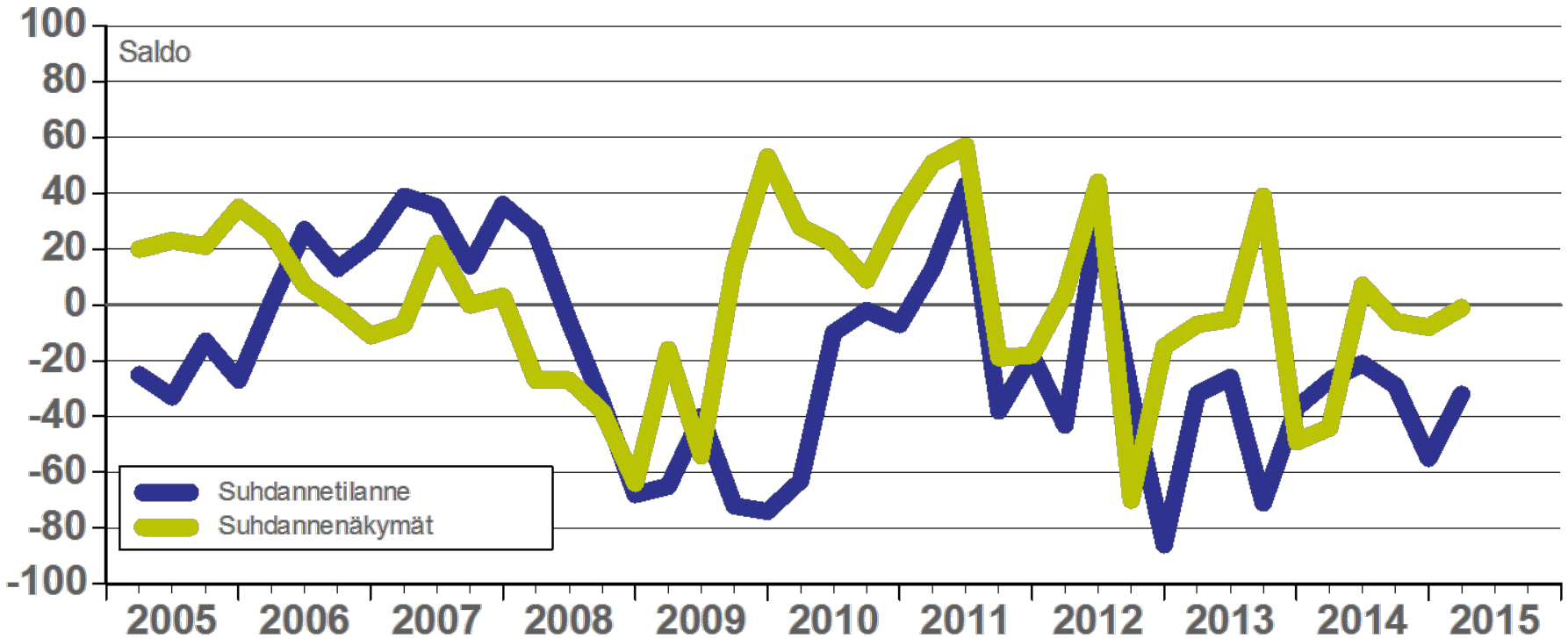
Palvelut

Keski-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

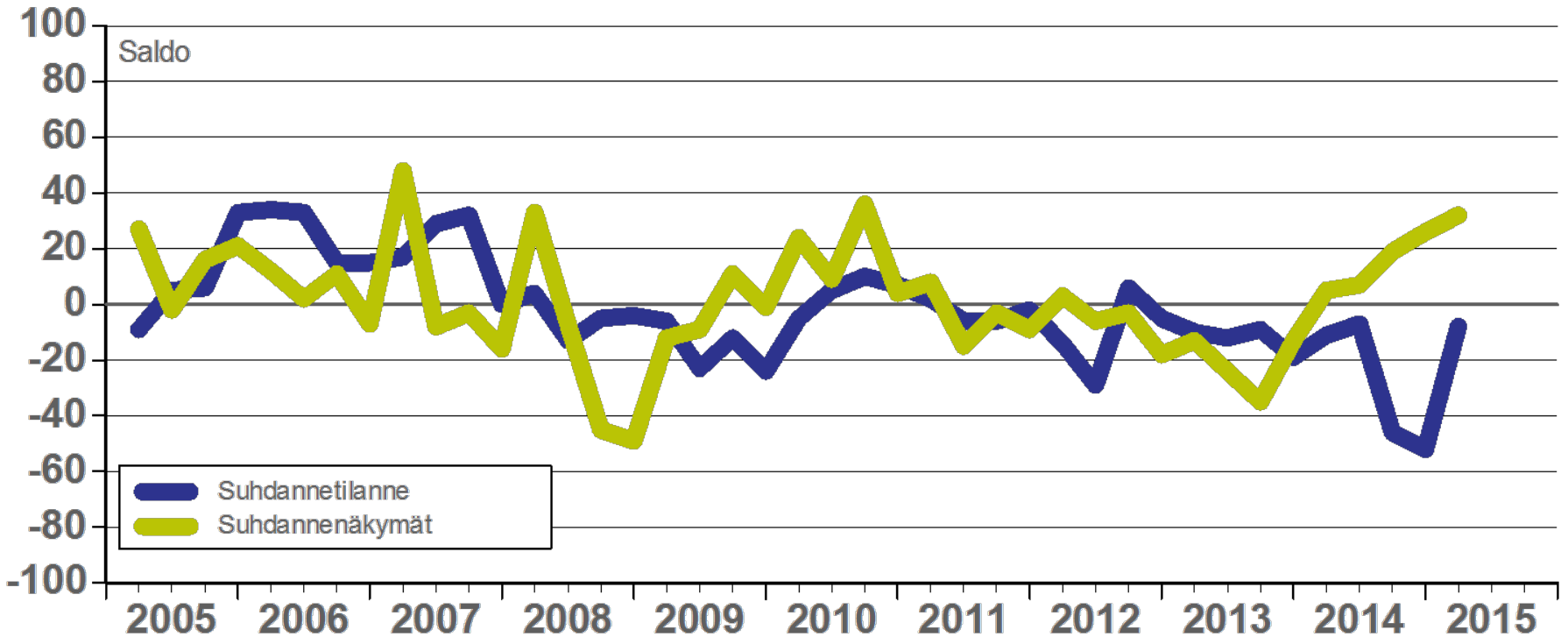

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Keski-Suomi Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Lounais-Suomi

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne on tavanomaista heikompi viimeisen kysynnän vuoksi

Lounais-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanne tilanne on viimeaikaisesta kohentumisesta huolimatta tavanomaista heikompi.

Suhdanne odotukset ovat nousseet hienoisesti plussalle. Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa 2015 lukemassa 4, kun saldoluku oli viime tammikuussa -9.

Huhtikuussa 13 % alueen vastaajista ennakoivat suhdanteiden pikaisesta paranemisesta ja yhdeksän prosenttia odotti suhdanteiden heikkenevän lä-

- Suhdanne odotukset ovat loivassa nousussa, saldoluku 4

hikuukausina. Lounais-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva on aavistuksen koko maan keskiarvoa kirkkaampi.

Tuotanto pysyi likimain ennallaan vuoden 2015 alussa. Tuotannon ennakoidaan lisääntyvän kevään aikana hieman. Tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa täyskäytössä 68 %:lla vastaajista.

Tilaukskirjat ovat hivenen normaalia ohuempia, saldoluku -21. Valmiiden tuotteiden varastot ovat lieväs-

- Investoinnit ovat kasvussa ja tuotannon odotetaan lisääntyvän kesällä

ti tavanomaista suurempia, saldoluku 5.

Henkilökunnan määrä pieneni alkuvuoden aikana. Työvoimaa vähennettiin kausivaihtelu huomioon ottaen myös alkukesän aikana.

Heikko kysyntä oli huhtikuussa yleisin tuotannonrajoite 40 %:lla vastaajista. Muut kapeikot olivat vähäisiä. Kannattavuus jäi heikon hintakehityksen myötä lievästi vuoden takaista huonommaksi. Investoinnit ovat vuoden takaista runsaammat.

Palvelut

- Suhdanne tilanne kuvataan selvästi tavanomaista heikommaksi

Lounais-Suomen palveluyritysten suhdanne arviot synkentyivät alkuvuoden 2015 aikana. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli huhtikuussa lukemassa -54 (tammikuussa -31).

Suhdannenäkymät ovat varovaisia, sillä suhdanne tilanteen odotetaan pysyvän vaisuna kesän aikanakin. Suhdannenäkymien viimeisin saldoluku oli -5, kun vastaava saldoluku oli viime tammikuussa -11.

Huhtikuussa 27 % alueen palveluvastaajista ennakoivat suhdanteiden heikkenemistä ja 14 % odotti para-

- Myyntikehitys on vaisua ja kustannukset ovat nousussa

nemista. Lounais-Suomen vastaajien suhdanne odotukset ovat hivenen koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Myynti väheni hieman tammimaaliskuussa. Myynnin ennakoidaan kasvavan lievästi kevään ja kesän aikana.

Työvoima pieneni alkuvuoden kuluessa aiempien odotuksien mukaisesti hieman. Henkilökuntaa supistettiin edelleen myös lähikuukausina. Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 72 %:lla Lounais-Suomen vastaajista. Riittämätön kysyntä oli yleisin ongelma 58 %:lla vastaajista.

- Yleiset suhdanne odotukset ovat hienoisesti miinuksella, saldoluku -5

Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 14 %:lla alasta.

Kannattavuus oli ensimmäisen vuosineljänneksen aikana vuoden takaista heikompi, eikä kannattavuuden juuri odoteta paranevan lähikuukausinakaan. Tuotantokustannukset ovat edelleen nousussa.

Lounais-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 91

Henkilökunta 21245, Liikevaihto 9757 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	32	39	29	3
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	31	31	38	-7
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	23	67	10	13
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	32	67	1	31
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	4	71	25	-21
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	13	79	8	5
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	53	37	-27
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	21	63	16	5
Tuotannon kasvun esteet	53			53
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	1			1
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	40			40
muu tuotantokapeikko	13			13
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	15	44	41	-26
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	13	78	9	4

Palvelut

Yrityksiä 63

Henkilökunta 4835

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

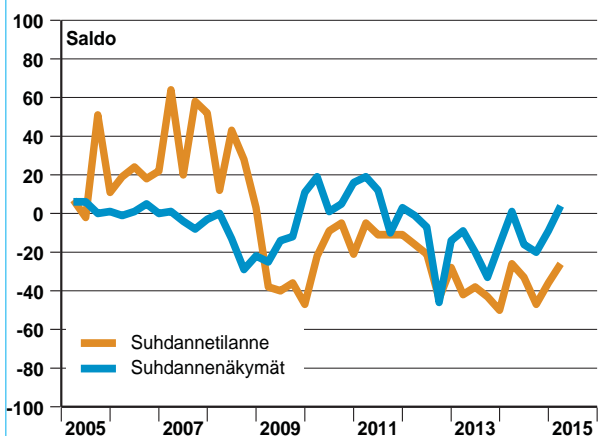
Tuotannon kasvun esteet

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

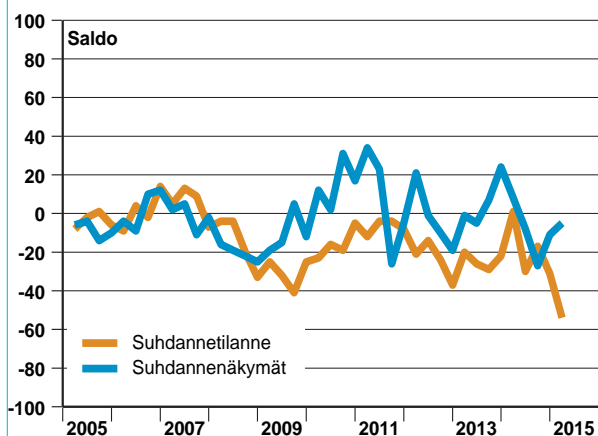
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	49	38	-25
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	21	20	59	-38
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	27	58	15	12
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	4	69	27	-23
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	9	67	24	-15
Tuotannon kasvun esteet	72			72
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	14			14
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	58			58
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	7	32	61	-54
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	22	51	27	-5

Teollisuus ml. rakentaminen

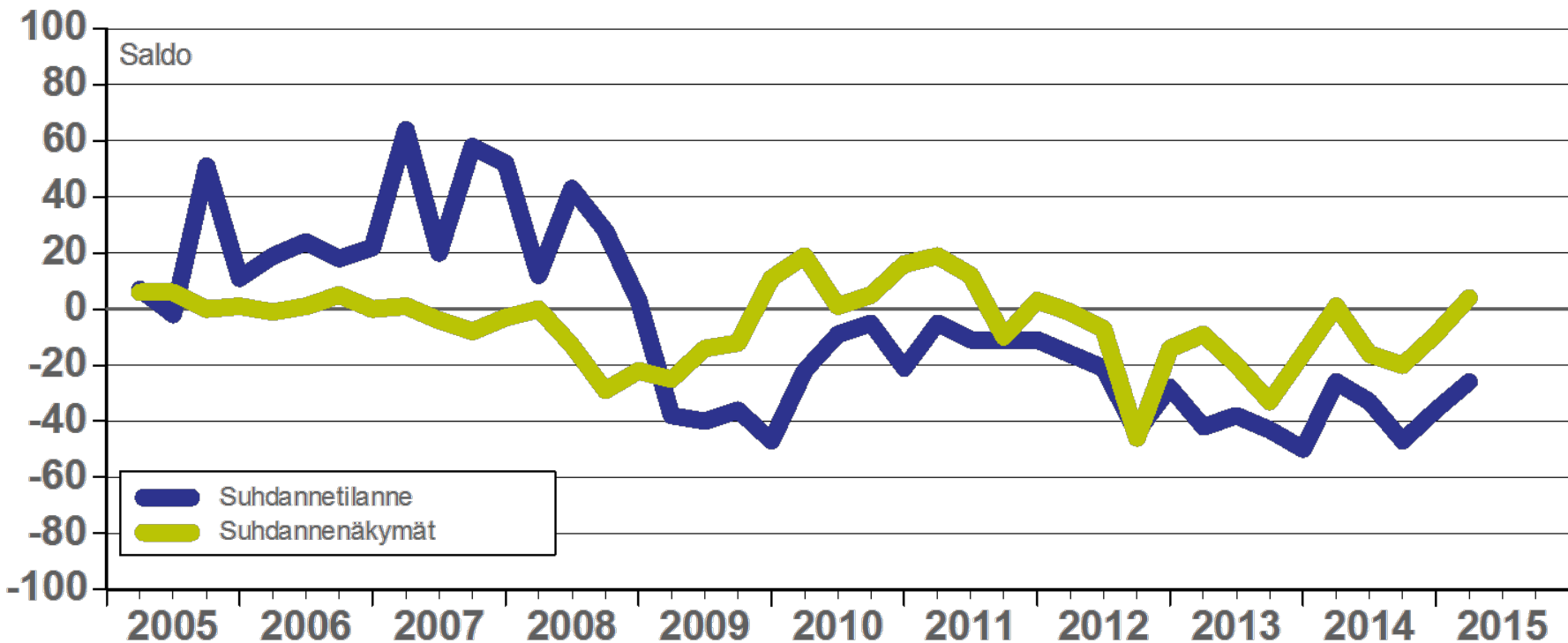

Palvelut

Lounais-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

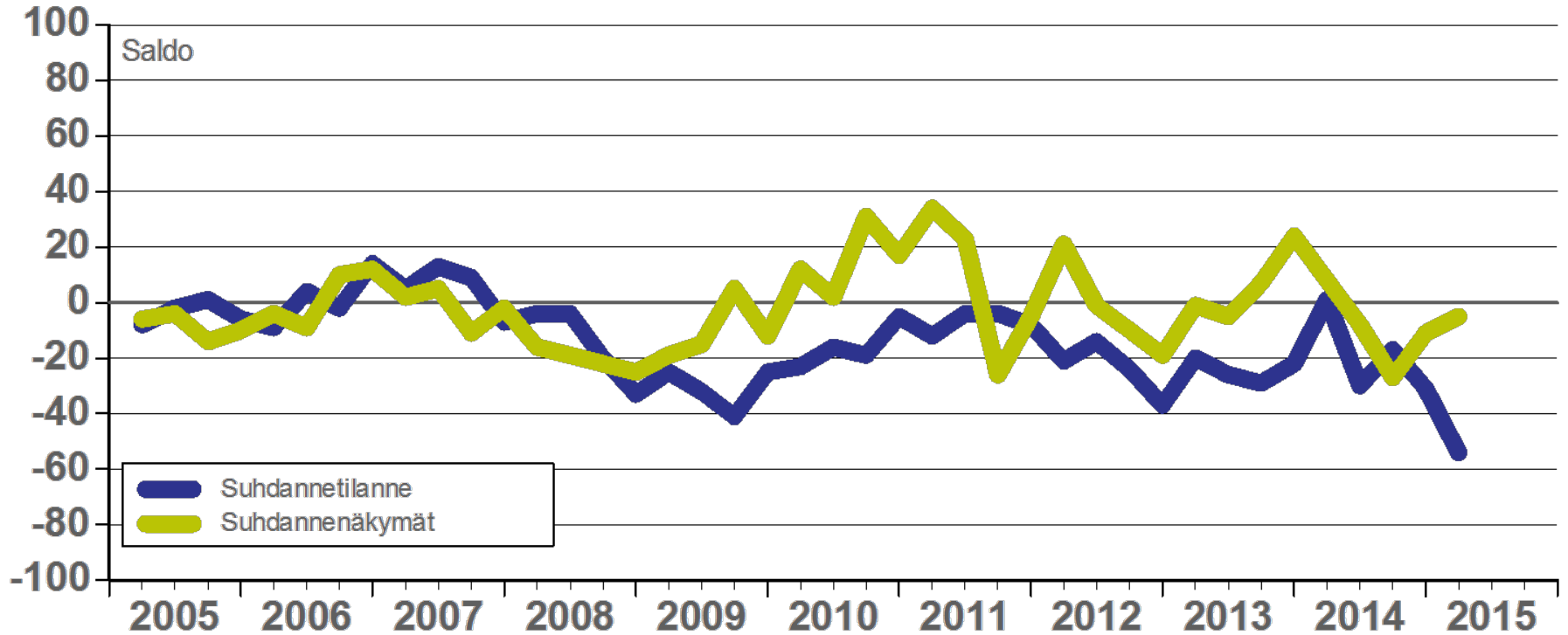

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Lounais-Suomi Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Pirkanmaa

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne on selvästi normaalia synkempi

Pirkanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanne tilanne hiipui huhtikuussa 2015 selvästi tavanomaista alemmalle tasolle.

Lähikuukausien suhdanneodotukset kohosivat huhtikuussa lievästi plussalle, saldoluku 3. Tammikuussa vastaava saldoluku oli -8. Huhtikuussa paranemista odotti 8 % yrityksistä ja 5 % ennakoivat heikkenemistä. Pirkanmaan vastaajien suhdannenäkymät ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

- Kysyntä on heikkoa ja tuotanto supistuu

Tuotantomäärät pienenevät alkuvuoden aikana melko yleisesti. Tuotanto vähentyy kausivaihtelu huomioon ottaen jonkin verran myös kesän alussa. Tuotantokapasiteetti on heikosti käytössä, sillä kapasiteettia oli huhtikuussa vapaana 62 %:lla alasta.

Tilauskirjat olivat normaalia ohuempia, saldoluku -18. Valmiiden tuotteiden varastot ovat laskeutuneet keskimäärin tavanomaiselle tasolle.

- Suhdanneodotukset ovat niukasti plussalla, saldoluku 3

Henkilökuntaa vähennettiin tammi-maaliskuussa hieman. Kausivaihtelu huomioiden työvoima supistuu lievästi myös kesän aikana. Riittämätön kysyntä oli huhtikuussa yleisin tuotantokapeikko 71 prosentin osuudella. Muut kapeikot olivat vähäisiä.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin. Keskimäärin kannattavuus oli tammi-maaliskuussa hieman vuoden takaista heikompi. Investoinnit olivat alkuvuoden aikana yleisesti vuoden takaista runsaammat.

Palvelut

- Myynti väheni alkuvuoden aikana lievästi - kannattavuus laskussa

Pirkanmaan yksityisten palvelujen suhdanne tilanne parani alkuvuoden aikana, mutta vain lievästi. Suhdanne tilannekysymyksen saldoluku oli huhtikuussa -38, kun vastaava saldoluku oli tammikuussa -44.

Suhdannenäkymät ovat kirkastuneet jonkin tammikuun lukemista, mutta edelleen odotetaan heikkenemistä. Lähikuukausien suhdanneodotusten saldoluku oli huhtikuussa -13, kun saldoluku oli tammikuussa -38. Huhtikuussa 23 % vastaajista odotti heikkenemistä ja 10 prosenttia

- Kesää koskevat suhdannenäkymät ovat vaisuja, saldoluku -13

ennakoivat tilanteen paranevan.

Pirkanmaan palvelujen suhdannenäkymät ovat vähän koko maan keskiarvoa synkemmät.

Myyntimäärät alenivat lievästi alkuvuoden aikana. Kausivaihtelu huomioon ottaen myynti pysyy kesällä likimain ennallaan.

Henkilökuntaa lisättiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä aavistuksen verran. Toisella neljänneksellä työvoimaa lisätään kausivaihtelu huomioon ottaen myös lievästi.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti huhti-

- Myynti pysyy lähikuukausina ennallaan - henkilökunnan määrä loivassa nousussa

kuussa 51 % Pirkanmaan palveluvastaajista. Riittämätön kysyntä oli yleisin kapeikko 48 %:n osuudella.

Kannattavuus oli tammi-maaliskuussa hieman vuoden takaista heikompi. Kustannusten arvioidaan nousseen viime kuukausina, mutta myyntihinnat ovat kehittyneet samaan aikaan heikosti.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 58

Henkilökunta 16200, Liikevaihto 6478 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	16	33	51	-35
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	62	21	17	45
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	8	83	9	-1
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	62	36	2	60
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	6	70	24	-18
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	11	78	11	0
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	65	22	-9
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	13	77	10	3
Tuotannon kasvun esteet	76			76
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	0			0
puute kapasiteetista	3			3
riittämätön kysyntä	71			71
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	6	27	67	-61
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	8	87	5	3

Palvelut

Yrityksiä 50

Henkilökunta 6416

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

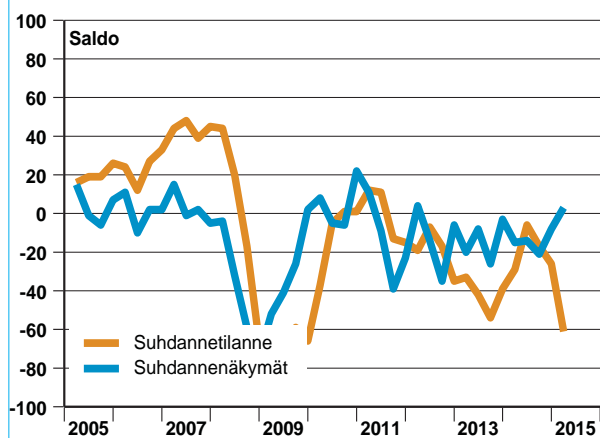
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

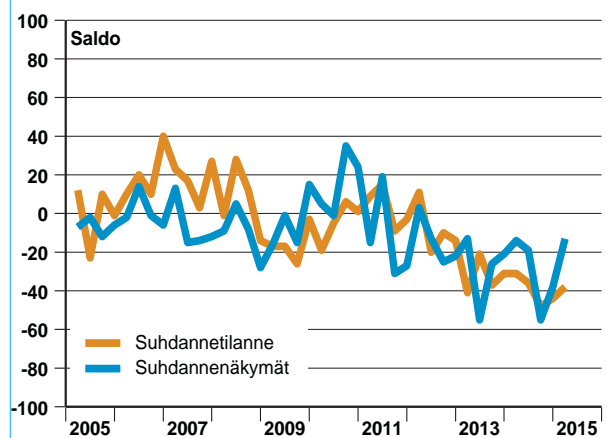
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	24	45	31	-7
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	30	35	35	-5
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	34	38	28	6
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	19	68	13	6
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	29	40	31	-2
Tuotannon kasvun esteet	51			51
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	7			7
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	48			48
muu tuotantokapeikko	9			9
Suhdannelilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	3	56	41	-38
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	10	67	23	-13

Teollisuus ml. rakentaminen

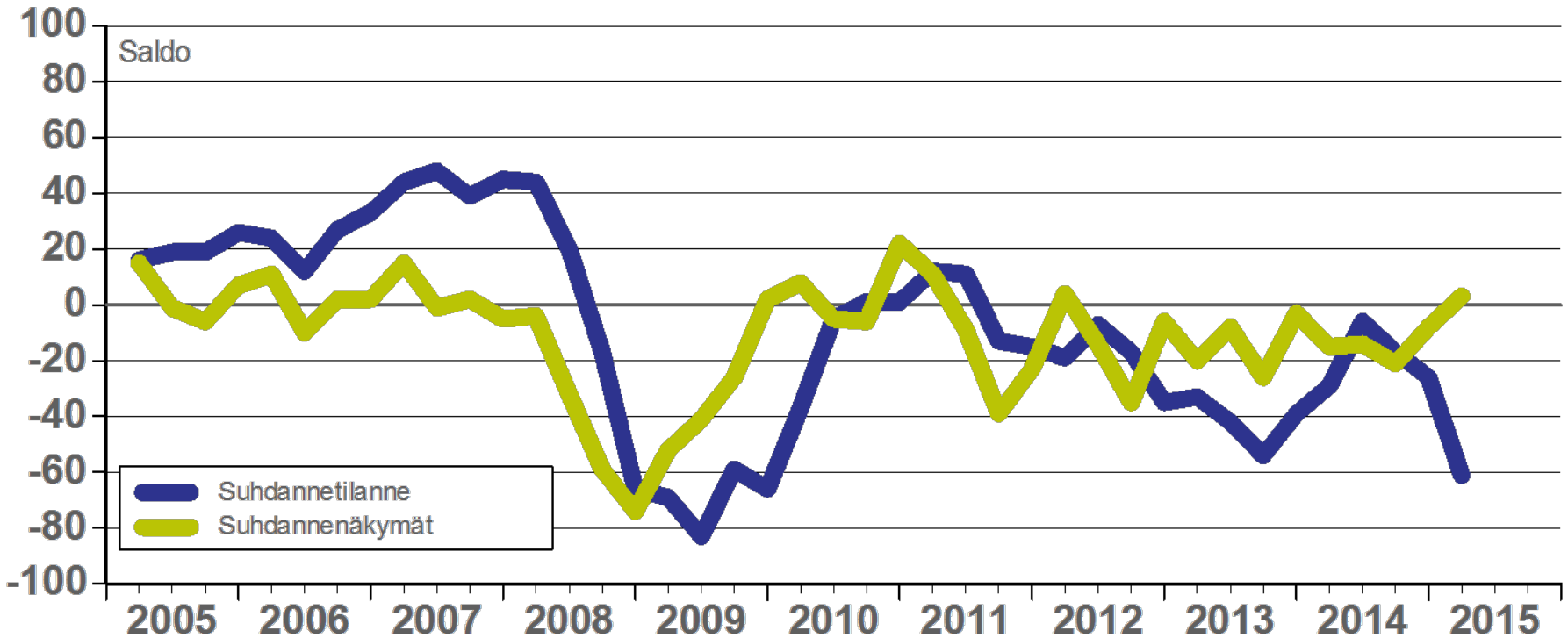
Palvelut

Pirkanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

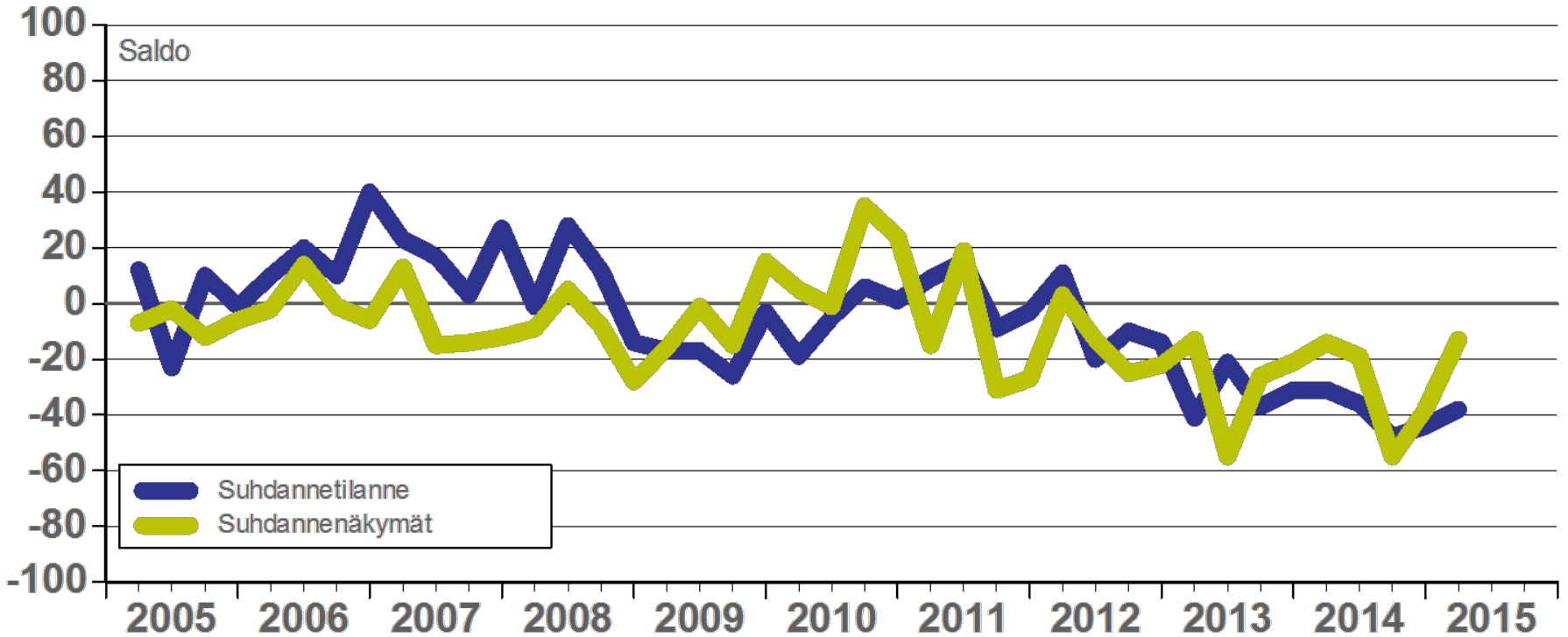
Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Pirkanmaa

Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Pohjanmaa

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

● Tilauskirjat ovat normaalia ohuimmat - kapasiteetti on kuitenkin kohtalaisesti käytössä

Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen vastaajien suhdannetilanne oli huhtikuussa hieman normaalia huonompi, saldoluku -19.

Lähikuukausia koskevien suhdannenäkymät ennakoivat tilanteen paranevan lähikuukausina, saldoluku 14. Tammikuuisessa tiedustelussa vastaava saldoluku oli -26. Huhtikuussa 21 % vastaajista odotti suhdanteiden pikaista paranemista ja 7 % ennakoii suhdanteiden hiipuvan. Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen

● Tuotanto lisääntyi hieman alkuvuodesta - lähikuukausien kasvu jäänee vähäiseksi

suhdannekuva on koko maan keskiarvoa kirkkaampi.

Tuotanto lisääntyi odotusten mukaisesti vuoden 2015 alkukuukausina. Kausivaihtelu huomioon ottaen kasvu hidastunee alkukesän aikana. Tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa kokonaan käytössä 76 %:lla vastaajista.

Tilauskirjat ovat alkuvuoden kohtumisesta huolimatta normaalia ohuimmat, saldoluku -15. Valmiiden tuotteiden varastot ovat nousseet

● Suhdanneodotukset ovat nousseet plussalle, saldoluku 14

tavanomaista täydemmiksi, saldoluku 17.

Henkilökuntaa lisättiin alkuvuoden aikana hieman. Alkukesällä työvoima sen sijaan supistunee lievästi.

Heikko kysyntä oli huhtikuussa yleisin kapeikkotekijä 37 %:n osuudella. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 13 %:lla alasta ja rahoitus oli ongelmana 12 %:lla. Kannattavuus on keskimäärin lähes vuoden takaisella tasolla. Investoinnit ovat myös pysyneet pääosin ennallaan.

Palvelut

● Suhdannetilanne selvästi tavanomaista synkempi

Pohjanmaan palveluiden suhdannetilanne pysyi vaisuna vuoden 2015 alussa. Huhtikuussa tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli -43.

Suhdanneodotukset ovat viime kuukausien lievistä palautumisesta huolimatta yhä varovaisia. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -12, kun saldoluku oli tammikuussa -18.

Huhtikuussa 32 % vastaajista uskoi suhdanteiden hiipuvan jatkossa ja 20 % alasta arvioi suhdanteiden pa-

● Myynti väheni alkuvuodesta - henkilökunnan määrä hienoisessa laskussa

ranevan. Pohjanmaan yksityisten palvelualojen suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Myynti väheni vuoden 2015 alkukuukausina hieman ja myynti oli myös vuoden 2014 vastaavaa ajankohtaa vähäisempää. Myyntimäärien ennakoitaan kasvavan alkukesällä, mutta nousu on pääosin kausivaihtelusta johtuvaa.

Henkilökuntaa vähennettiin lievästi tammi-maaliskuun aikana. Työvoima pienentynee hivenen myös lä-

● Suhdannenäkymät ennakoivat harmaita lähikuukausia, saldoluku -12

hikuukausina.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti huhtikuussa 66 % Pohjanmaan palveluvastaajista. Kysynnän arvioi heikoksi 35 % alasta ja 22 %:lla oli pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta. Rahoitusvaikeuksia oli kuudella prosentilla.

Kannattavuus on laskenut vuoden takaiseen verrattuna. Viime kuukausina myyntihinnat ovat laskeneet samalla kun tuotantokustannukset ovat nousseet.

Pohjanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 48

Henkilökunta 9813, Liikevaihto 4178 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	30	59	11	19
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	29	56	15	14
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	33	48	19	14
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	24	71	5	19
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	6	73	21	-15
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	30	57	13	17
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	22	70	8	14
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	16	62	22	-6
Tuotannon kasvun esteet	60			60
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	13			13
puute kapasiteetista	4			4
riittämätön kysyntä	37			37
muu tuotantokapeikko	6			6
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	5	71	24	-19
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	21	72	7	14

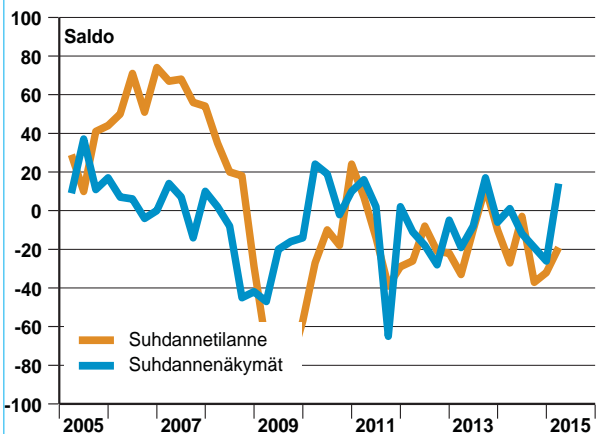
Palvelut

Yrityksiä 41

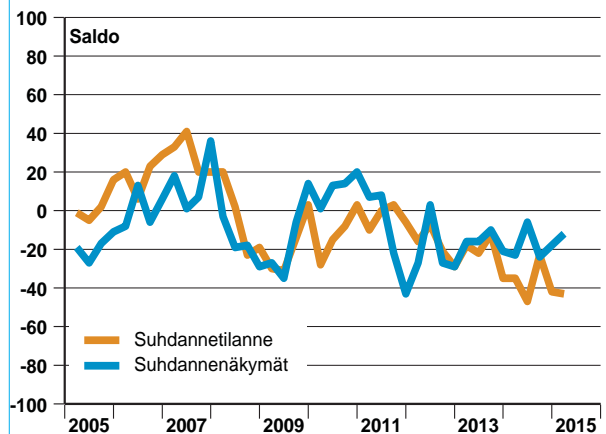
Henkilökunta 4470

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	21	43	36	-15
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	35	19	46	-11
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	34	51	15	19
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	58	24	-6
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	15	65	20	-5
Tuotannon kasvun esteet	66			66
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	22			22
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	35			35
muu tuotantokapeikko	13			13
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	0	57	43	-43
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	20	48	32	-12

Teollisuus ml. rakentaminen

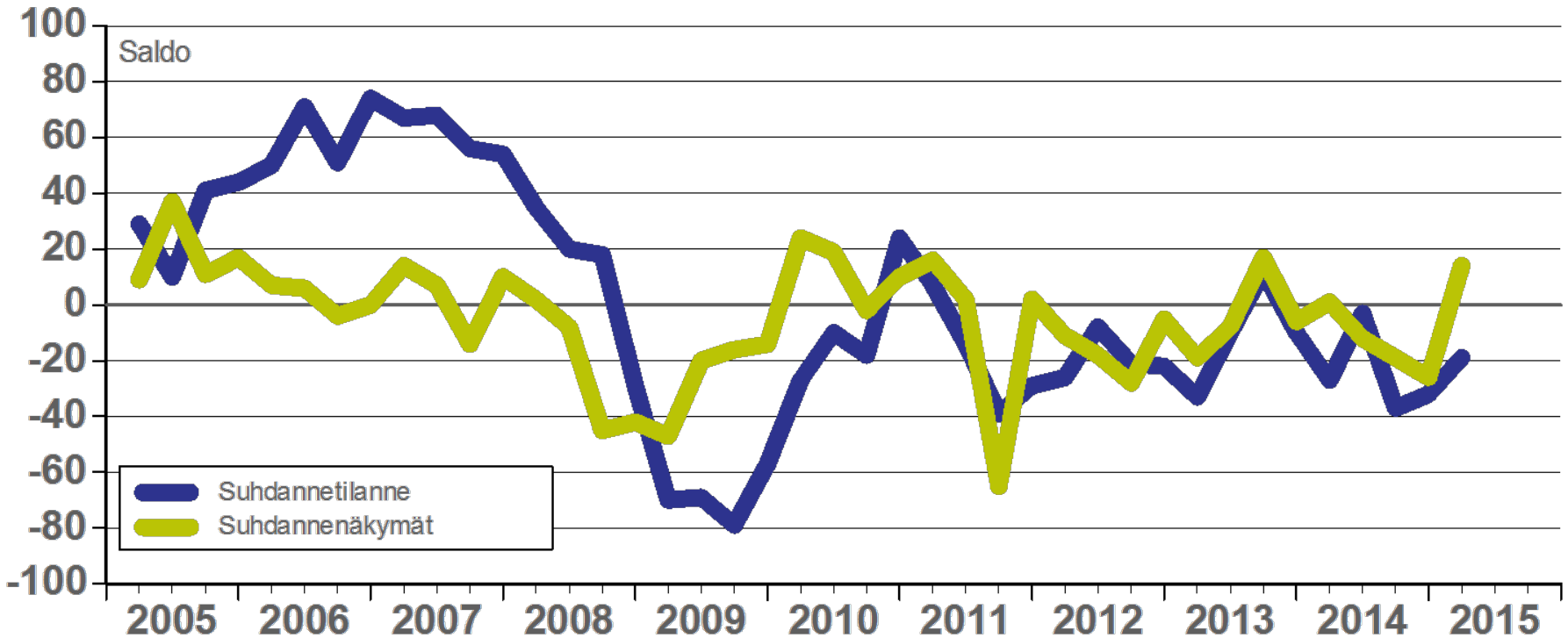

Palvelut

Pohjanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

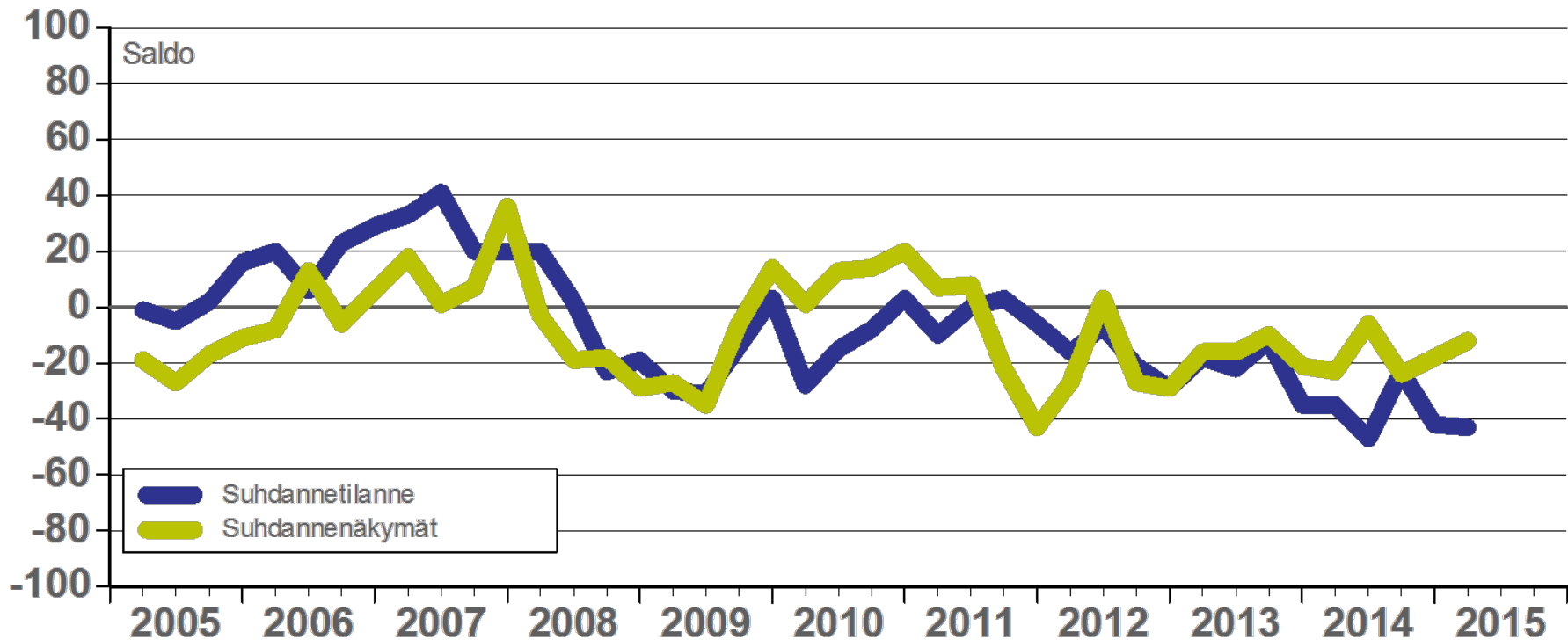

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Pohjanmaa Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Pohjois-Suomi

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

● Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvataan yleisesti normaalia heikommaksi

Pohjois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilannearviot synkentyivät vuoden 2015 alkukuukausina.

Suhdannenäkymät kirkastuivat huhtikuussa, jolloin lähikuukausien odotuksia kuvaava saldoluku oli 12. Tammikuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava saldoluku oli -7. Huhtikuussa 16 % vastaajista odotti suhdanteiden paranevan lähikuukausina ja 4 % arvioi suhdanteiden olevan hiipumassa. Pohjois-Suomen tiedusteluvastauksien suhdanneodotukset ovat nousussa, saldoluku 12

● Suhdanneodotukset ovat nousussa, saldoluku 12

taajien suhdanneodotukset ovat kokonaan keskiarvoa myönteisemmät.

Tuotantomäärät pienenevät vuoden 2015 alkukuukausina, mutta vuoden takaiseen verrattuna tuotanto lisääntyi. Tuotannon ennakoitaan lisääntyvän lähikuukausien aikana. Tuotantokapasiteettia on tällä hetkellä paljon vapaana, sillä vain 43 % alasta toteusi kapasiteetin olevan kokonaan käytössä.

Tilastutilanne on noussut keskimäärin normaaliksi, saldoluku 0. Val-

● Kannattavuus on parantunut ja tuotannon ennakoitaan lisääntyvän kesällä

miiden tuotteiden varastot ovat tavallista täydempiä, saldoluku 18.

Työvoima pienentyi tammi-maaliskuun aikana. Kesän myötä henkilökuntaa palkataan lisää, mutta nousu on kausivaihtelusta johtuvaa. Heikko kysyntä oli huhtikuussa yleisin kapeikkotekijä 60 %:n osuudella. Muut kapeikot olivat vähäisiä.

Kannattavuus on vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna nousussa. Investoinnit ovat vuoden takaista runsaammat.

Palvelut

● Suhdannetilanne normaalia vaimeampi

Pohjois-Suomen palveluvastaajat arvioivat huhtikuussa 2015 suhdannetilanteen hieman normaalia heikommaksi.

Lähikuukausien suhdannenäkymät ovat hienoisesta toipumisesta huolimatta yhä vaisuja, saldoluku huhtikuussa -22. Tammikuuisessa tiedustelussa suhdannenäkymien saldoluku oli -29. Huhtikuussa 31 % alasta odotti suhdanteiden heikkenevän lähikuukausina ja 9 % odotti tilanteen kohentumista.

● Kysyntätilanne on tavanomaista heikempi - myynti hienoisessa laskussa

Pohjois-Suomen palvelualojen yritysten suhdannenäkymät ovat kokonaan keskiarvoa harmaammat.

Myyntimäärät supistuivat hie- man alkuvuoden 2015 aikana. Myynnin ennakoitaan kehittyvän heikosti myös kevään ja alkukesän kuluessa.

Henkilökunnan määrä supistui aiempien odotusten mukaisesti lievästi tammi-maaliskuussa. Työvoimaa vähennettäneen edelleen myös lähikuukausina.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuus-

● Suhdanneodotukset ovat lievästi miinuksella, saldoluku -22

sa 65 %:lla palveluvastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 56 %:n osuudella. Rahoitusvaikeuksia ilmoitti 7 % alasta ja ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa kolmella prosentilla.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin. Keskimäärin se on aavistuksen vuoden takaista huonompi, sillä hinnat ovat laskeneet alkuvuodesta, mutta kustannukset ovat olleet loivassa nousussa.

Pohjois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 50

Henkilökunta 9738, Liikevaihto 6487 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	21	41	38	-17
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	73	17	10	63
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	24	73	3	21
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	57	43	0	57
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	17	66	17	0
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	21	76	3	18
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	7	67	26	-19
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	25	69	6	19
Tuotannon kasvun esteet	63			63
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	2			2
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	60			60
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	16	27	57	-41
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	16	80	4	12

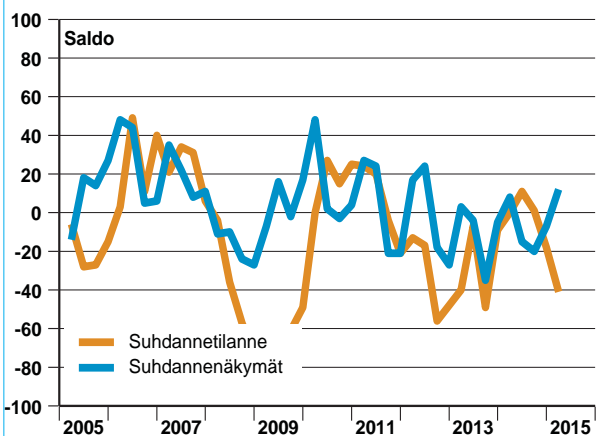
Palvelut

Yrityksiä 75

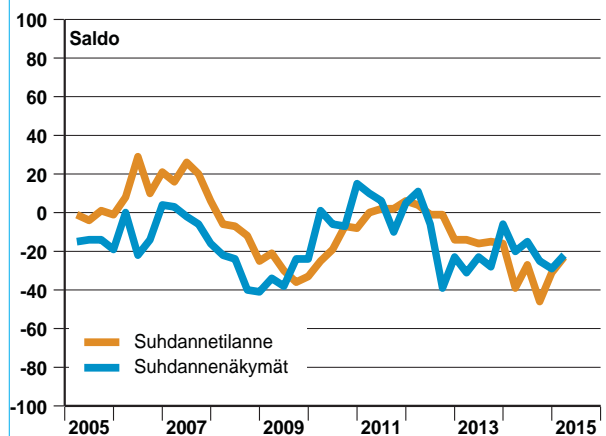
Henkilökunta 8248

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	24	41	35	-11
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	36	31	33	3
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	23	46	31	-8
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	17	62	21	-4
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	9	56	35	-26
Tuotannon kasvun esteet	65			65
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	3			3
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	56			56
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	2	73	25	-23
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	9	60	31	-22

Teollisuus ml. rakentaminen

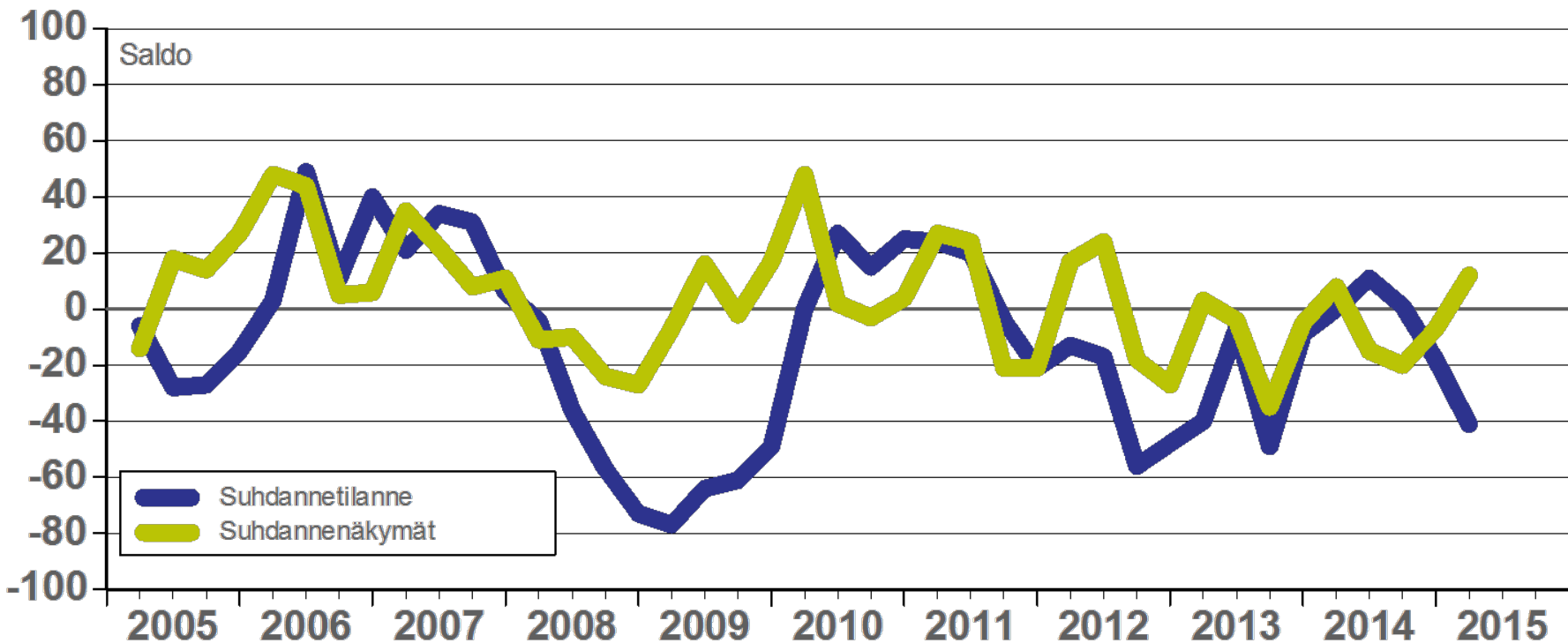
Palvelut

Pohjois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

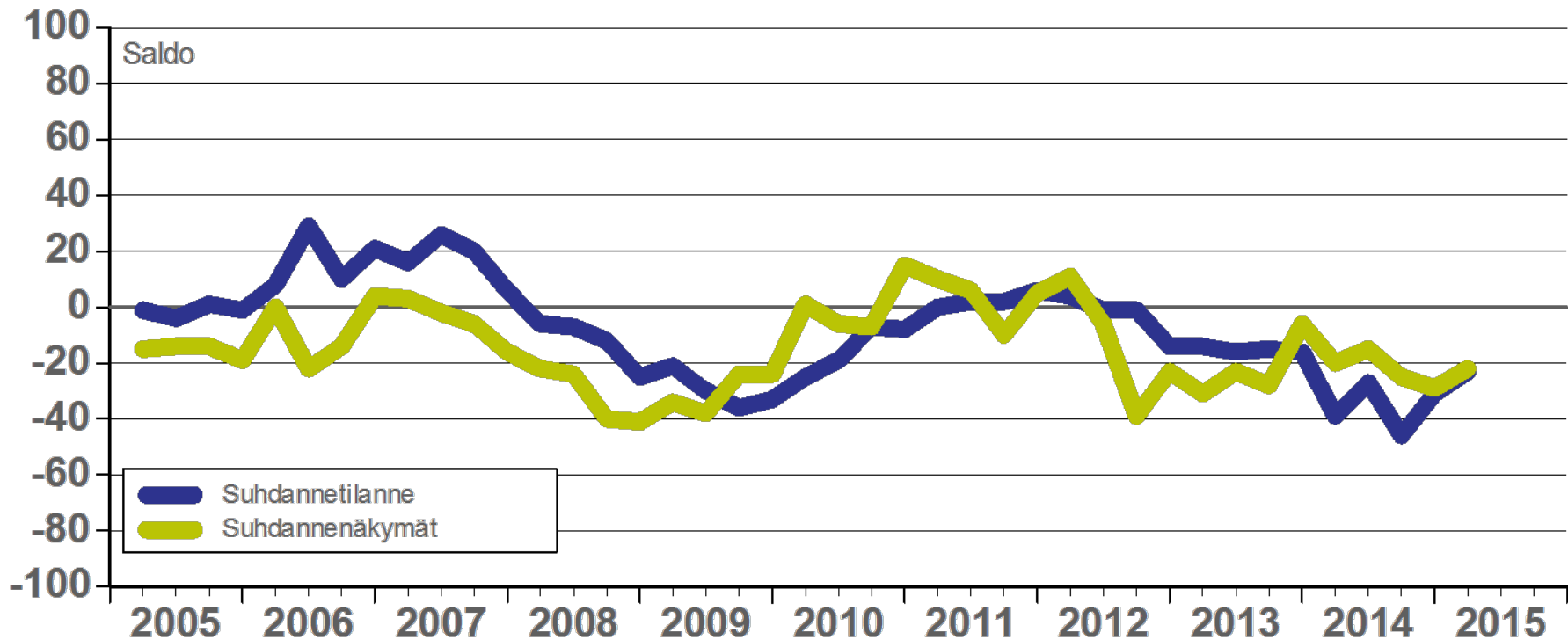
Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Pohjois-Suomi

Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Suhdannebarometri

Uusimaa

Toukokuu 2015

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanneodotukset ovat varovaisia, saldoluku -2

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritykset arvioivat huhtikuussa 2015 suhdannetilanteen olevan hieman tavanomaista heikomman.

Suhdanneodotukset ovat pysyneet likimain ennallaan alkuvuoden aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa -2, kun saldoluku oli tammikuussa 1.

Huhtikuussa 13 % vastaajista odotti suhdanteiden paranevan ja 15 % arvioi suhdanteiden olevan heikentyneissä. Uudenmaan teollisuuden

- Tilauksia on hieman normaalia niukemmin, mutta tuotanto on loivassa nousussa

ja rakentamisen suhdanneodotukset ovat lievästi koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Tuotantomäärät kasvoivat jonkin verran ensimmäisellä neljänneksellä ja tuotanto lisääntynee hieman myös kevään ja alkukesän aikana. Tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa kokonaan hyödynnettyä 75 %:lla alasta.

Tilauskirjat ovat hienoisesti miinuksella, saldoluku -8. Valmiiden tuotteiden varastot ovat tavanomaista täydemmät, saldoluku 13. Henkilö-

- Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin - investoinnit kasvavat

kunnan määrä on laskenut alkuvuonna ja työvoima supistunee myös lähikuukausina.

Kysyntä oli huhtikuussa riittämättömä 39 %:lla vastaajista, mutta samaan aikaan kapasiteetista oli pulaa 13 %:lla alasta. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli puutetta seitsemällä prosentilla.

Kannattavuuskehitys vaihtelee yrityksittäin, mutta keskimäärin se on vuoden takaisissa lukemissa. Investoinnit ovat nousussa.

Palvelut

- Suhdannetilanne on tavanomaista huonompi

Uudenmaan yksityisten palvelujen vastaajien suhdannetilanne pysyi heikkona vuoden 2015 alussa. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -32.

Suhdannenäkymät ovat kohentuneet hieman ja lähikuukausina tilanteen odotetaan pysyvän keskimäärin ennallaan. Suhdanneodotuksia mittaava saldoluku oli huhtikuussa 0, kun vastaava saldoluku oli tammikuussa -11. Uudenmaan palvelualojen suhdannekuva vastaa hyvin koko

- Myynti pysynee lähes ennallaan lähikuukausina - työvoima määrä laskussa

maan keskiarvoa.

Myyntimäärät supistuivat hieman alkuvuoden aikana. Kausivaihtelu huomioon ottaen myynti pysynee lähikuukausina ennallaan.

Henkilökuntaa vähennettiin aavistuksen verran tammi-maaliskuun aikana. Työvoimaa ennakoidaan supistettavan lievästi alkukesällä.

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 55 %:lla Uudenmaan palvelujen vastaajista. Kysynnän arvioi heikoksi 37 % alasta ja ammattityövoimasta

- Suhdannetilanne säilynee lähikuukausina nykylukemissa, saldoluku 0

oli pulaa kymmenellä prosentilla.

Kannattavuus on hieman vuoden takaista huonompi. Kannattavuus hiipunee lievästi lähikuukausina.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 126

Henkilökunta 31463, Liikevaihto 14905 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	27	55	18	9
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	41	41	18	23
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	32	61	7	25
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	25	64	11	14
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	16	60	24	-8
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	28	57	15	13
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	20	45	35	-15
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	14	55	31	-17
Tuotannon kasvun esteet	60			60
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	7			7
puute kapasiteetista	13			13
riittämätön kysyntä	39			39
muu tuotantokapeikko	7			7
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	60	32	-24
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	13	72	15	-2

Palvelut

Yrityksiä 338

Henkilökunta 116250

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

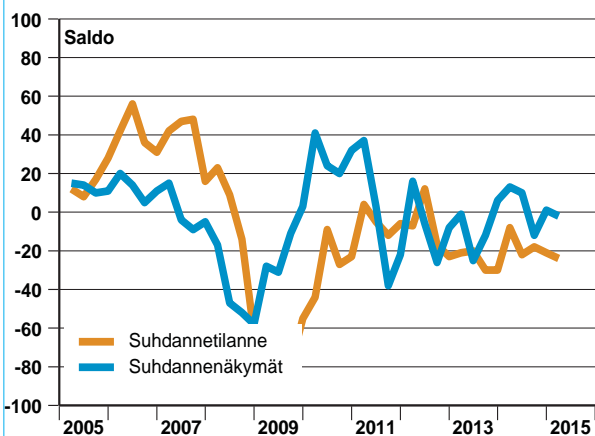
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet
 Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

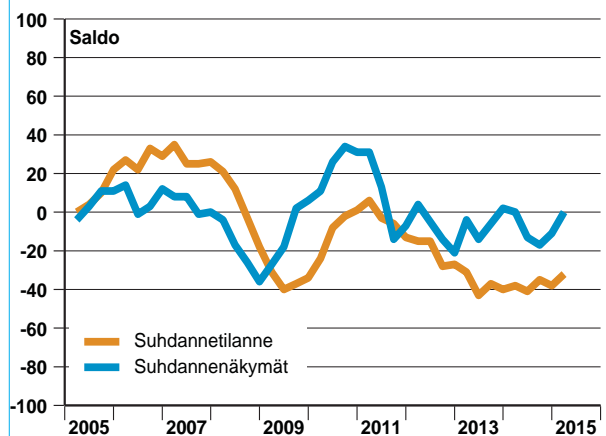
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	24	45	31	-7
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	28	33	39	-11
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	30	52	18	12
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	75	17	-9
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	12	70	18	-6
Tuotannon kasvun esteet	55			55
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	10			10
puute kapasiteetista	3			3
riittämätön kysyntä	37			37
muu tuotantokapeikko	7			7
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	52	40	-32
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	15	70	15	0

Teollisuus ml. rakentaminen

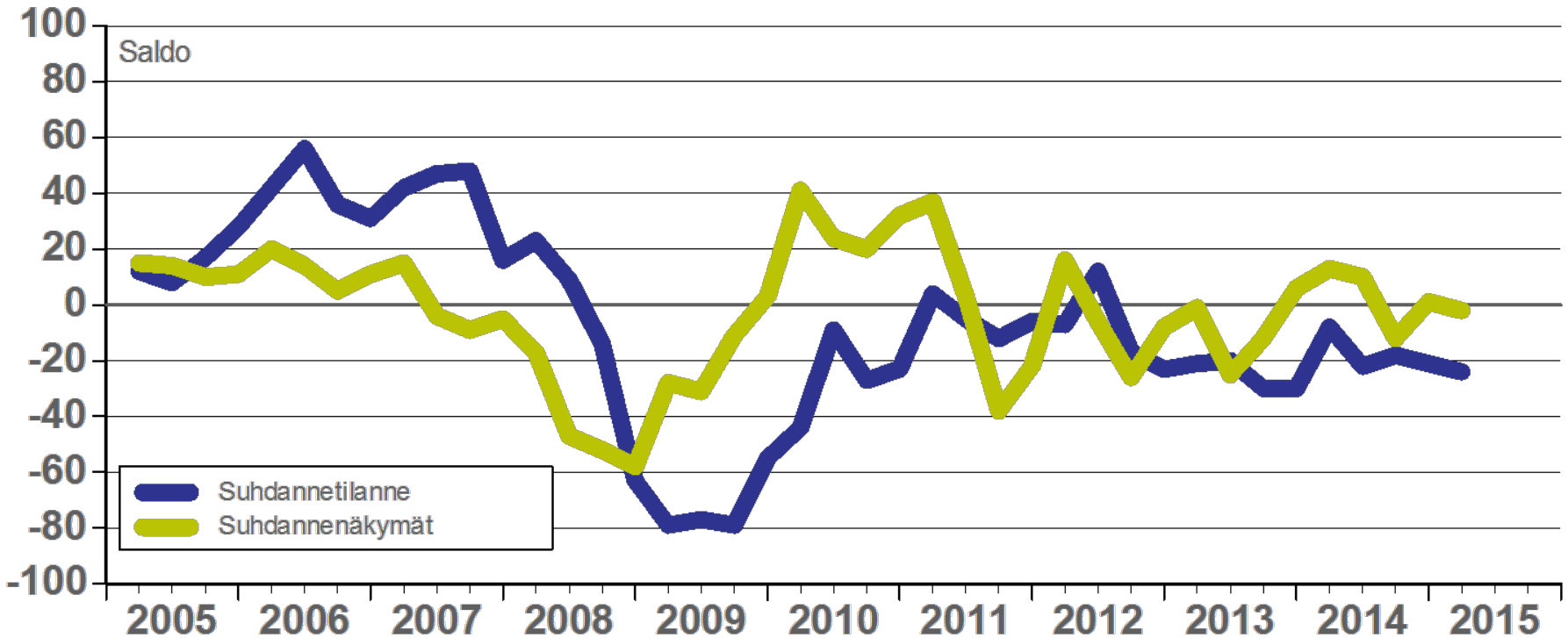

Palvelut

Uusimaa

Teollisuus ml. rakentaminen

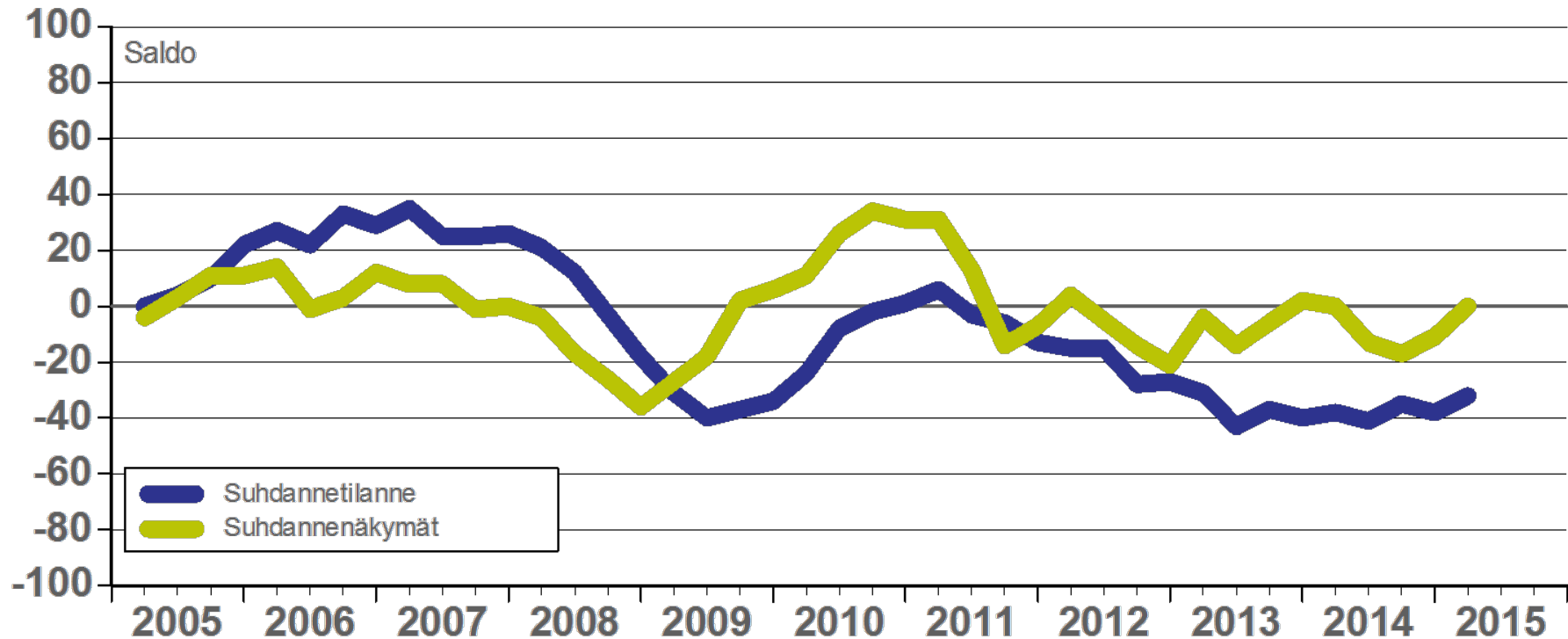

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka

Uusimaa Palvelut

Toukokuu 2015

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/4.5.2015/jjka